

Вадим Слюсар

**НАСИЛЛЯ: СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКА
ПРИРОДА**

Монографія

Вид-во Євенок О. О.
Житомир – 2017

УДК :316.485.6:316(075.8):316.613.434:111.3:007

ББК 87.6

С 47

*Рекомендовано до друку вченою радою
Житомирського державного університету імені Івана Франка
(протокол № 3 від 30 вересня 2016 року)*

Рецензенти:

Богачевська І. В., доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії та педагогіки Національного транспортного університету;

Козловець М. А., доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Житомирського державного університету імені Івана Франка;

Стадник М. М., доктор філософських наук, професор, професор кафедри політичної аналітики та прогнозування Національної академії державного управління при Президентові України.

Слюсар В. М.

С 47 Насилля: соціально-філософська природа : монографія. – Житомир: Вид-во Євенок О. О., 2017. – 450 с.

ISBN 978-617-7483-42-6

У монографії досліджено проблему насилля як сутнісної характеристики соціальних трансформацій, проаналізовано стратегії нівеляції насилля у сучасних умовах (ненасилля, толерантність та делокалізацію соціального насилля). Також розкрито специфіку зміни змісту соціального насилля за доби глобалізації.

Монографія адресована науковцям, викладачам, студентам, політикам, усім, хто цікавиться проблемами соціального насилля.

УДК :316.485.6:316(075.8):316.613.434:111.3:007

ББК 87.6

ISBN 978-617-7483-42-6

© Слюсар В. М., 2017

ПЕРЕДМОВА

Історія людства наочно демонструє, що насилля є незмінною складовою суспільного буття. Незважаючи на зміну форм насилля, пертурбацію його інструментального призначення (як засобу виживання, способу наживи, задоволення агресивної природи, утвердження "чистої раси" і т. д.) немає жодного історичного періоду, позбавленого насилля. Більше того, прагнення раціонального осмислення джерел суспільного розвитку призвело до утвердження в науковій літературі тези про абсолютизацію ролі насилля у процесі суспільних трансформацій. Розроблені теоретичні конструкції були неодноразово реалізовані у різних соціальних практиках у ХІХ – ХХ століттях. Це спричинило переосмислення одними філософами соціального змісту насилля, пошук його альтернативи, а іншими – розробку системи доведення його виправдання як безальтернативного варіанту. Власне, ХХ століття попри утвердження гуманістичних ідеалів, упровадження принципу толерантності в різні сфери людського буття можна сміливо назвати епохою торжества насилля, особливо враховуючи як масштабний характер спрямування, так і колосальну кількість жертв.

Нинішнє ж століття, початок якого позначився безпрецедентним терористичним актом у Нью-Йорку, не стало якісно новим етапом розвитку людства, яке, переосмисливши інструментальну роль насилля як способу розв'язання соціальних конфліктів та способу зміни вектору соціального розвитку, мало б виробити "вакцину", принаймні, проти тотального прямого насилля. Проголошена у цьому контексті ідея налагодження міжкультурного діалогу, створення нових засад існування мультикультурного суспільства показала свою низьку ефективність на практиці. Ми уже друге століття

спостерігаємо протистояння між цивілізаціями, що відбувається на тлі загострення протиріч відносно перспективи глобального соціально-економічного, соціально-культурного та соціально-політичного розвитку. Основним аргументом доведення позиції кожного донині лишається насилля, яке у цьому випадку здійснюється у формі війни, гонки озброєнь, локальних конфліктів. Це ж стосується і кожного суспільства, розвиток якого супроводжується різними трансформаційними процесами. Спроби будувати соціальний діалог на основі переконання та домовляння зазнають невдач передусім через позицію його учасників, які, приватизувавши певну догму, проголошують себе монополістами на істину. А відтак, єдиним засобом на переконання опонента актуалізується насилля. У нашій монографії зробимо спробу проаналізувати сутність соціального насилля, здійснити класифікацію його форм у контексті соціальних трансформацій, а також з'ясувати стратегії нівелювання його впливу.

Summary

Violence, though, plays an important role in social life, but despite this, it rarely becomes the subject of philosophical investigation. Until the first half of the nineteenth century, the problem of violence has been viewed as an integral element of world order, as a theological, political or ethical category. Attempts of philosophical understanding of violence as a social phenomenon are associated with the absolutisation of the role of violence both in social life in general and in the process of social transformation in particular, with the incorporation of violence in ideology that took place in the second half of the nineteenth century. The development of the theory of violence (K. Kautsky, L. Gumplowicz, E. Dühring) and the theory of revolutionary violence (K. Marx, F. Engels, M. Bakunin, V. Lenin, L. Trotsky) and their practical implementation have defined the nature of social transformations on a global scale throughout the twentieth century. First explain the necessity of violence by the primordial principle of the emergence of the state, as a result of the establishment of the relations "conqueror - conquered", and second tell that it is a condition for overcoming class antagonisms. Since violence has always been a way of supporting the relations of domination and enslavement, which are fixed in the legal system, overcoming social inequality is possible only through violence as a response to violence. In the theory of revolutionary violence, the problem of finding "pure" (just) violence, which was investigated in subsequent studies of Marxists and neo-Marxists such as W. Benjamin, M. Bukharin, G. Lukács and others, was actualized.

At the beginning of the twentieth century, a tradition of critical analysis of violence was formed, for which the works of G. Sorel "Reflections on Violence", E. Bloch's "The Spirit of Utopia" and, to a large extent, W. Benjamin's "Critique of Violence". According to G. Sorel, the idea of class struggle helps to purify the concept of violence, since the desire to avoid social conflicts forces capitalists to reduce their own forces, actualizing proletarian violence, which also returns them to the role of producers, contributes to the restoration of class differentials. E. Bloch emphasized the mythical basis of violence. W. Benjamin in his studies predicted the emergence of a qualitative new form

of violence - legal. Legal violence is understood as a means, in contrast to which pure, just violence is manifested, that is, in a social existence there is an opposition between "mythical" and "divine" violence, of which the first is a founder of rights, and the second annihilates them. G. Lukács opposed the emphasis on the distinction between violence and the economy, violence and law, legal and illegal violence, noting that the revolution is the result of intensive moral searches that causes the situation of a social and historical choice for the forcible affirmation of proletarian class rule. H. Arendt objected to the absolutisation of the role of revolutionary violence, noting that violence is opposed to the authority; it is capable of destroying it, and not of reproducing it.

To a large extent, the philosophical conception of the phenomenon of social violence was influenced by the results of scientific research by psychologists A. Adler, A. Bandura, L. Berkowitz, J. Dollard, K. Lorenz, S. Freud, V. Frankl, E. Fromm, K. Horney, who in their works analyzed individual and mass acts of aggression and cruelty. They declare that the emergence of aggression is influenced by both social and natural factors, and its awareness as the threat of human extermination as a species has led to the introduction of social norms and rules of control of its appearance through ceremonies and rituals of pacification, reorientation of aggressive behavior, the creation of an effective system of personal relations that inhibit aggression, etc. E. Fromm distinguished the human nature inherent protective aggressiveness, which accumulates the internal forces of the individual in the struggle for survival and destructive, which does not have any biological, political or economic reasons and formed in the process of civilization as a result of the absence of human instinctive mechanisms of inhibition of intrinsic aggressiveness.

In the twentieth century various aspects of violence were revealed as a social phenomenon, various forms of manifestation and characteristics were analyzed. Thus, D. Dontsov emphasized the creative nature of violence; F. Fanon's violence appears to be a universal method of social and spiritual liberation of the oppressed, the integration of society, a way of social

Summary

transformation towards decolonization; G. Agamben pays attention to sovereign violence, which is realized in a state of emergency and is no longer treated as natural; J. Derrida denies the possibility of the discovery of just violence, since no human subject has the ability to recognize it; F. Hayek, analyzing the operation of the apparatus of violence in a totalitarian society, emphasizes its limitless and lack of the right of law, even in the presence of laws; H. Enzensberger points to the "blurriness" of the object of the direction and the absence of ideological motivation of the subject of violence in a post-industrial society; L. Svendsen shows that for self-preservation, a democratic society always needs violence, but as an exclusive act terms of which are determined by laws; K. Schlegel analyzes the privatization of the state monopoly on violence in the modern world; W. Sofsky reveals the nature of the interaction of violence and culture (violence forms a culture, and culture creates violence), S. Zizek shows the relativity of the assessment of the act of violence, carried out on the basis of the alleged standard of "normal non-violent situation", but the highest form of violence is the planting of this standard, in relation to which particular events seem violent; M. Staudigl offers a phenomenological approach to the study of violence, and the phenomenon of violence is understood as a relational one (it is explored in the plane of definition of how the subject experiences violence, how this experience is understood as violence).

The basic approach to the analysis of violence as a social phenomenon is the substantive, which, continuing the classical tradition of scientific thinking, proclaims the fundamental principle of understanding the object of scientific knowledge as a stable entity, the reduction of the diversity and the variability of properties to a permanent, relatively stable and continuously existing definition. The constituents of the substantive approach are the definition of essence and modular, that is, the detection of a plurality of forms and properties of the subject of study of its unchanging entities. This is realized, firstly, by the method of making a meaningful definition based on the principle of ascent from abstract to concrete; and secondly, the implementation of

the analysis of forms through the establishment of content communication, the statement of conformity of the form of the essence of the subject; thirdly, the disclosure of the essential characteristics of the subject of the study "in its pure form", regardless of the temporal and attributive features of its forms. The peculiarity of the substantive approach is the analysis of the subject as its self-causality, the recognition of one or another factor of reality as the cause of itself (substance). The subjective approach is close to the substrate, because both are aimed at identifying the essence, but the latter reveals the content of the studied phenomena and processes only through the study of the specifics of their material, substantive objective carrier.

Violence is an attribute of social relations in which some individuals or social groups and classes apply to others coercion, directed at their will, causing physical, mental or moral harm to another person by means of the use of force or the threat of its use in order to induce an object of influence to a certain behavior, to certain actions, also coercion is stigmatized by society as "necessary" and at the same time "unwanted" use of force. Attributes of violence: coercion, social stigmatization, physical, mental or/and moral harm. Compulsion as an attribute of violence appears with such force that does not destroy the power of the object, but redirects it to the desired direction for the subject, switches its energy from one species to another. Damage does not have physical identification parameters, but is considered in the context of specific historical conditions, taking into account its social assessment. Social stigmatization involves fixing in the public consciousness the characteristics of concrete actions as "violence", defining them at the same time as "undesirable" and "necessary".

Considering the typology of social forms of violence by subject and orientation, they distinguish self-directed, interpersonal and collective violence. The first two forms have an indirect effect on social transformations: firstly, as provocations, which will trigger structural transformation processes; and secondly, as a type that becomes mass. Social violence is also expressed in political, economic, collective (or in fact social) and

Summary

cultural forms. Political violence is organizational and aimed at preventing irrational violence, revolutionary and concentrated violence actualize during social transformations. Economic violence in the context of social transformations is realized in two ways: the actualization of various forms of violence related to economic activity and the identification of the essence of the violence of the economy as a whole. Any social transformation leads to a weakening of economic interactions, activating the activities of individuals who have the weakest interconnections. The latter act as agents of violence, aimed at destroying of existing social norms and establishing new ones. The main purpose of cultural violence is to introduce other forms of violence as legitimate, so that society recognizes them as acceptable, that is, to switch the moral assessment of activities from "false" to "correct", to veil public perceptions of activities or facts of violence. It is also implemented as a symbolic (imposing certain values and compulsions to recognize them legitimate, concealing the fundamental power relations).

Depending on the presence of the subject of action (actor) and in accordance with the nature of the social expression, the following forms of violence are distinguished: physical, structural, systemic. The use of physical violence allows in the period of social transformations on the basis of the fear of physical pain to deny identified by its subject as irrelevant social norms and rules. Violence by repressive structures is characterized by support, coherence of actions of people, including those to whom it is directed. System violence is implemented in the relevant social institutions, which carry out control on the basis of the system of "social orders" developed and approved by the laws and through the system of intimidation mechanisms.

“Mythical” violence is a form of social violence characterized by a tendency to negate specific social norms and rules. It aims at actualizing in the mass consciousness of concrete ideas and thus inducing a concrete activity, a certain social reaction of a large number of people, to intensify social activity agents of social change in a state of universal observation. This leads to the idea in the public consciousness that the existing legal system is

imperfect, legalizing the right to its further changes. The mythical outlook is characterized by the corresponding mythological type of thinking, the specifics of which are metaphorical, symbolic, limited set of means, reliance on the principle of participation, realized by such instruments: the operation of binary oppositions of sensual qualities and social stereotypes, and the characteristic features of "mythical" violence are inhumanity and cruelty, negation of the values of human life, the justification of the need for numerous human victims, the illusory appearance of impunity for violent actions.

"Transcendental" violence is a form of social violence aimed at integrating society on the basis of impudent perception of newly established norms and rules based on faith and committed through sacralization of violent actions. Faith allows you to project the ideal future for each individual, creating, on the one hand, the illusion of simplicity, and on the other hand - the illusion of omnipotence, which forms in the mass consciousness the idea that any problem can be solved in the conditions of the publication of "correct" orders. The main types of faith as the basis of "transcendental" violence are faith in the immortality of the world, faith in a just world. The component of "transcendental" violence is magical and ritual (or ritual-symbolic) thinking. Magical thinking as a component of "transcendental" violence in the process of social transformation, actualizes the belief in the possibility and effectiveness of ongoing change. "Transcendental" violence is realized through magical thinking by choosing a convincing interpretation of its necessity. Also, through ritual at the historic moment when violence passes through the stage of paroxysm, as a result of which the idea of the necessity of peace, order, and consent is established in the mass consciousness.

The period of social stability is characterized by the domination of "rational" violence. Social rationality is not limited to logical-intellectual or scientific activity, but includes the problem of a person with different forms of existence. The rationalization of social processes consists in their theoretical comprehension and practical reflection in the form of laws,

Summary

statutes, declarations or customary law. "Rational" violence is being implemented by military and police organizations, whose activities on the basis of the right to violence are legitimized, and includes instruments such as morals, public opinion, etc. "Rational" violence is carried out on the principle of the relief of the binary opposition in conjunction with the principle of normality: principled and with a clear (relief) distinction in all situations that meet the conditions of rational cognition, truth and lies, truth and injustice, etc. A special form of "rational" violence is the bureaucracy, which deindividualizes the subject of his action.

First of all, irrational violence acts as a conceptual antagonist of rational, that is unreasonable, and secondly, it also reflects such characteristics of the manifestation of violence as "destructiveness", "malice", "immorality". Irrational violence is an inappropriate affective violence, which is carried out mostly by individuals, rarely in groups, but the effect of its action is aggravated by the effect of the crowd. Irrational violence is characterized by a disreputable attitude to the life and health of others on the part of the subject of violence, the depreciation of human life in general, which in extreme form is expressed in necrophilia. The social content of the latter is to establish that the main, or even the only way to resolve the conflict, is only force and violence. The source of irrational violence is social feeling as an irrational form of awareness of certain social subjects of their own needs and interests. At the initial stages of social transformation, the sense of social injustice is actualized, accompanied by an increase in a number of sensations (feelings of hopelessness, confrontation, poverty, confusion, on the one hand, and feelings of prospect, freedom, on the other).

The domination of "rational" and "transcendental" violence is accompanied by manifestations of rebellion as a form of irrational violence. An existential uprising involves the need for creation of new values, which is actualized in the absence of moral criteria. It opposes itself to a revolution, seeks unity, has a creative affirmation, is carried out for the sake of a greater growth of life;

in his irrational impulse, such rebellion involves a principled rejection of violence.

In social transformations, irrational violence manifests its spontaneous character and does not serve as a factor. Analysis of rage as a factor in the behavior of individuals in specific situations allowed H. Arendt to assert that violence could have an irrational character. Such violence has a social character, it is reinforced by the emotions of individuals who carry it out, but its implementation must offer a rationally constructed strategic and tactical plan of action. The spontaneous nature of the actions of the subject of violence is explained primarily by a lack of understanding of the object of its motives.

The linear dimension of social transformation involves analyzing the change in its essential characteristics, in particular, the content and forms of violence, based on the following criteria: duration (social time), substrate, orientation, function, level of violence, its effectiveness and performance. The application of wave analysis methods allows us to determine how dominant forms of violence change ("mythical", "transcendental" and "rational"), which occurs cyclically. Each of these forms is present at all stages of social transformation, but, according to the actualization of their functions in relation to social norms and rules for their destruction, establishment or support, one of them is dominant.

The subjective analysis of violence was carried out on the basis of research on the activities of social agents of violence. The latter, in contrast to the objectivist interpretation of the individual as a subject of violence, whose activities are subordinated to models, structures, rules, possess the ability, mastering the social space, to implement systems of practices for changing the social structure. The social agents of violence include passionarians - the creators of the ethnic dominant that arranges the passionarity of the ethno-social system, directs its further development through the ability to create a model of behavior for other members of the team, for representatives of a certain ethnic group, who invest their own unprofitable energy into the organization and management of tribesmen at all levels of social

Summary

hierarchy, defines the nature of social transformations. Activity of passionarians is not limited to the ethnic system, but extends to all other systems of society. In the period of social stability, activity of passionarians is regulated by the legal system, which stigmatizes them as a threat to their own functioning, but transformational processes actualize their social significance, due to their inherent features: non-integrative orientation of passionarians activities, lack of self-censorship, low self-control, prevalence of impulse to creativity and transformation over the instinct of self-preservation. Passionarians, as social agents of violence, are ready to commit repressions against disagreeing with the new law. Their activities and behavior have features of marginalization, increased aggressiveness and volitional character, which intensifies the process of destroying specific social norms and practices. The tool of "mythical violence" is the creation and production in the mass consciousness of the image of "hero" and "heroism" as a model of behavior, for which passionarians become prototypes due to their sacrifice. The "reciprocal and principled" and "harmonious" activities are a deterrent to the abuse of passionarians.

The subjective analysis of social agents of violence involves finding out their stereotypical behavior patterns, which are conditioned by cultural and civilizational settings. The main models are "Prometheus", "St. John's" (according to W. Schubart) and "Buddhist", which are oriented, respectively, on heroic, messianic and non-violent installations. "Prometheus" man represents an era in which the heroic archetype is claimed, it seeks to dominate the world and to social change. As a result of the victory of the primordial fear in it formed such typical features as the desire for authority, a clear normalization of social life, the desire for fragmentation. Ruling is expressed in the form of legitimate violence, fragmentation, which causes wars that perform in this context an integral socializing function. "St. John's" man exercises violence first of all in relation to himself through the abandonment of the earthly good, because of the quick forgiveness of the subjects of violence for their own robbery

and murder. Violence for a "messianic" person is perceived as a necessity to achieve the goal.

The domination of one of these forms of violence can be approved on the basis of indicators that reflect the corresponding changes in the parameters of the controlled process. One of the key indicators is aggressiveness. Aggression is one way of violence, but not all forms of aggression are violence, but only instrumental ones. They are characterized by the use of conscious actions that cause damage to the object as a means of achieving the goal, which implies its conquest, which is an attribute of violence. Despite the destructive nature of the aggression, the action of which is determined by the system of deterrence, prevention and counteraction to it, enshrined in morality, legal norms, aggression may be the only adequate model for overcoming obstacles in the life of the person, and for social change and even transformation in general. Confirmation of "mythical" violence is marked by a significant reduction of mental power for a rational solution to the conflict on both sides - the authorities and opponents, while simultaneously awakening primitive instincts, and therefore society in these periods is completely under the control of natural impulses and factors. Other indicators: awareness of the subjects of changes in their strength, that they have sufficient resources to implement the proposed changes and further transformations; a critique that is politicized and becomes an instrument of pressure on the authorities and a tool of "rational" violence; crisis (as an indicator of the affirmation of "mythical" violence reflects the state of the dialectic struggle between existing social norms and rules and the need to establish new as a source of social transformations; the crisis in the sphere of spiritual culture precedes the adoption of "transcendental" in society, and in the legal system of society, "rational"); substrate, which presupposes the existence of a determining material basis, a set of material values that lead to the adoption of appropriate forms of violence; Terror as resistance to transformational processes or as support to newly established authorities, which were received by agents of social transformation, which thus seek to complete the cycle of

Summary

domination of "mythical" violence and stimulate the affirmation of "transcendental".

Transitions from the dominant forms of violence to another are carried out in the form of a jump and suggest the availability of appropriate instruments of influence. In our opinion, such instruments are: provocation in the transition from "rational" to "mythical", stigmatization of the victim – from "mythical" to "transcendental" and legitimacy – from "transcendental" to "rational" violence. The provocation is directed against the domination of "rational" violence to deny existing social norms and rules that the subject of provocations can not change on their own. But because of the short-term effect it is not part of the "mythical" violence, but the instrument of transition from "rational" to "mythical". The most provocative event is the operative means of destroying the values that make up the core of society, it is aimed at the value disorientation of individuals. The provocation aims to reveal the real functions of power and articulate the need to change the latter, as well as the relevant norms and rules with the use of violent methods. Actions of provoked object legitimize the use of tools "mythical" violence by the subject. provocation as an instrument of transition from "rational" violence to "mythical" is aimed at increasing the community of angry by incorporating individuals involved in protests. The provocation actually legitimizes the actions of the agents of change that the legal system can define as criminal.

"Mythical" violence is characterized by intense mimeticism, which, firstly, causes a "mimetic crisis" (the desire of all members of society to have the same object, the state of universal competition, social relationships are formed on the principles of violence to each other). And, secondly, any possibility of its transition into other forms without interference of external factors is denied. The crisis is overcome through stigmatization in the public consciousness of the victim, which leads to the change of the dominant force of "all-against-all" against the violence of "all-against-one". It is a prerequisite for the further sacrifice sacralization, the separation of violence from its carriers, the recognition of the victim of his guilt, which focuses on all

suspensions, tensions and reprisals, and the affirmation of "transcendental" violence. The transition from "mythical" violence to "transcendental" is carried out through the transformation of the dominant social utopian myth into the purification sacrificial myth - the myth of the goat's running. At the same time, the social group or community is stigmatized as a victim in the public consciousness label "violation" even if its activities are not classified according to the standards of the legal system of society at the appropriate time as violent and criminal. The choice of the stigma of the victim also depends on the presence of victim signs (signs that show a propensity to become a victim of a crime in social groups and communities) in social groups and communities. The community with such signs in the mass consciousness is not seen as "the other," but as "abnormal" as a threat to established social order and stability as "hostile."

Legitimation of violence is a tool for "rational" violence. It is aimed at: limiting open forms of violence and obtaining a moral sanction for the use of "rational". The components of this tool are the publicity and theatricality of the introduction of the approved norms and rules.

Non-violence acts not only as a way of resolving conflicts by refusing coercion, but by the principle of social interaction in the period of social transformations. The philosophy of non-violence in the history of the twentieth century has been practically reflected in various political strategies, in particular in Satyagraha, which makes it impossible to establish a bloody "mythical" violence, designed to impose new laws on society. Satyagraha implies the establishment of "transcendental" violence (faith-based violence, which is perceived by objects as indisputable, holiness), returning to cultural and religious foundations, bypassing the stage of "mythical". To a large extent, non-violent principles of struggle are close to "rational" violence, but its subject is not the power, but the self-organized society through the formation in the public consciousness of mistrust of the judicial system, disappointment in the effectiveness of its functioning, doubts about the legitimacy of legislative and judicial authorities in the simultaneous denial of the need for the

Summary

transition to "mythical" violence. Non-violence as a component of "transcendental" violence is realized through the formation of responsible behavior of each individual with a desire for self-improvement on the basis of faith and love for others.

An important principle of establishing and supporting the implementation of "rational" violence is tolerance, which is understood as tolerance to another kind of views, customs, habits, as a social phenomenon, which is associated with the methodological principles of the theory of social action, as reconciliation with the otherness of another. Ascending to understanding tolerance is the idea of tolerance, the social meaning of which was given in the philosophy of patristics. Here, the New Testament imperative "the basis of the second cheek" appears as a condition for the moral perfection of a Christian who is free due to the ability not to obey any natural rule, to act decisively at his own discretion. Tolerance manifests itself in the form of a non-violent gradual conversion of people to a true path through persuasion. In scholasticism, the interpretation of the principle of tolerance was complemented by the idea of plurality of thoughts and positions. And in the philosophy of the New Age - a guideline to respect the rights of others, which subsequently transformed into the recognition of the individual identity of each as the basis of social cohabitation. Implementation of the same principle of tolerance as the principle of social relations in the twentieth century revealed a tendency to speculation about its embodiment, the transfer of discussions about its implementation into the sphere of abstract criticism.

Tolerance as a form of "rational" violence is characterized by universality, that is to say the application of this principle does not involve selectivity or "semi-tolerance," extending to all social groups and communities. At the same time, tolerance allows to keep various conflicting parties from actual violence, actualizing the mechanisms of self-striving, that is, encouraging oneself from direct violent actions ("violence by consent"). Therefore, tolerance is a system of rational justification for the need to restrict one's own freedom of action against other individuals, which, in turn, stimulates the latter to refuse such responses. In the period of

domination of "mythical" violence, its content is reduced to noninterference and indifference, it functionally minimizes the resistance of the agents of change. And with the dominance of "transcendental" this principle allows us to express the fact that there is a plurality of alternative solutions that can be actualized in the conditions of inefficiency adopted. The adoption of the new rules and regulations, which takes place at the stage of the dominance of "transcendental" violence, recognizes the true only one position, denying everyone else. Thus, on the basis of the principle of tolerance, the existence of a plurality of alternative solutions is fixed, which can be actualized in conditions of inefficiency adopted. The implementation of the principle of tolerance implies the adoption of a general strategy for the development of society based on a common position on the inadmissibility of the use of violent means.

The content of multiverse as the principle of social organization consists in the simultaneous coexistence of two or more social realities in the social space, which function and develop in significant independence under their own laws in the conditions of minimized well-regulated interaction at established "intersection points" ("gluing"). Such a principle of social organization denies the use of direct forms of violence in the process of interaction of existing in the "parallel realities" of social communities, and since each of them operates on the basis of their own rules, patterns of traditions, transformational processes in one sphere because of the absence of active agents of violence cover others much slower, than the local principle of social organization. Most clearly the action of the multiverse principle is traced in post-metropolises, and the division of metropolises into the world of pedestrians and motorists.

Globalization processes are characterized by the emergence of the image of a common enemy as an object of universal violence similar to a "Girard's" victim, but already during the period of domination of "rational" violence. It proclaims "a subject capable of violence" - the image of a certain person and/or social group, the community, which is stigmatized as a threat to the economic, social and cultural stability of the western model of

Summary

society organization, is produced in the mass media. The tool for the formation of this image is the global social myth that "rationalizes" the need for violence to "subject" without fundamental reliance on its theoretical explanation. Stigmatization of the "subject capable of violence" is carried out in the global and local perspectives. The "ghetto", migrants ("new barbarians"), Muslims tend to be "labeled" them. It updates the idea of their local restriction, both physical and social, cultural and, to a large extent, economic. The updating of the same religious basis for the definition of "subject capable of violence" is explained by the crisis of the modern stage of development of Western civilization (the civilization of the Second Wave), which was called by secularism. This has led to the activation of religious extremist currents. Stigmatization in the mass consciousness of the Muslims is primarily a political background. The main tools for its implementation are the mass media and the implementation of the principle of Eurocentrism, which involves defining all achievements (cultural, economic, political, legal, etc.) of Western civilization as exemplary, since they, unlike the others, are depicted as modern.

New rationality as an attribute of violence in a globalized world is expressed in the form of competent violence, which takes on a total character, is realized through the media in the form of talk shows and analytical programs by developing a competent decision of specialists, denying such talk shows that do not correspond to the "western" model. "Rational" violence is based on the principle of macroundalization, which consists in the forcible denial of the possibility of the existence of all unnecessary, "foolish", minimizing the time spent on executed actions. Violence changes its character, it acts on the basis of creating a sense of universal competence through the production in the mass culture of ways of joint decision-making, which already serves the justification of methods, and not goals. Violence in the McDonaldized world operates on the principle, first, of rational necessity in order to save time by comparing the individual's behavior with "books-instructions," and, secondly, "illusory competence". The adoption of a new rationality of violence in the

age of globalization is reflected in the processes of its privatization and commercialization. Privatization of violence is a form of social self-organization in conditions of weakening of state power, an instrument of struggle of various social groups and communities as a means of economic enrichment. In the period of social transformations, privatization of violence takes place either from the bottom up (through agents of social change that create a situation of insidious insecurity) or from top to bottom (through the outsourcing of traditional military and state functions to private companies).

The meaningful change in ideological orientations caused by total computerization and the internetization of the individual's living space also changes the nature of the violence. An analysis of these processes is proposed in the context of determining the change in the behavior model of the individual as a carrier of "tablet consciousness". The latter is interpreted as a complex of vital settings of the individual, which is characterized by the attitude towards the outside world as a game, to the show with the dominant tendency to achieve attraction through continuous observation of reality, the focus on the permanent receipt of information and expert assessments, replacing real knowledge.

The instrument of realizing the principle of rational violence in a society of vis-a-visness is a socially active individual as a carrier of "tablet consciousness", formed as a result of the mass distribution of consumer use of a tablet computer. The carrier of the "tablet consciousness" is characterized by the willingness at any moment to translate into publicity through an online broadcast of any event (domestic or political), and its intellectual culture is replaced by pseudo-awareness. Due to these qualities an integral system of general interdependence is created.

Література

1. Abbott M. The Creature Before the Law: Notes on Walter Benjamin's Critique of Violence / Mathew Abbott // Colloquy: Text Theory Critique. – 2008. – Dec. – Issue 16. – pp. 80 – 110.
2. Adler A. The Practice and Theory of Individual Psychology / Alfred Adler; [Founded by C. K. Ogden] – Abingdon: Routledge, 2007 – 360 pp. – (International Library of Psychology).
3. Ahsan M. Post-9 / 11 Islamophobia: Promoting Interfaith Harmony and Global Peace / Muhammad Ahsan // IPRI Journal. – 2005. – Volume V, Number 1. – PP. 1 26.
4. al-Azm S. J. Islam, Terrorismus und der Westen / Sadik J. al-Azm // Europäische und islamisch geprägte Länder im Dialog. Gewalt, Religion und inkulturelle Verständigung. – Berlin: Akademie Verlag, 2006. – S. 109 – 125.
5. Athens L. Violent Criminal Acts and Actors Revisited / Lonnie Athens. Champaign: University of Illinois Press, 1997. – 192 p.
6. Baberowski J. Zivilisation der Gewalt Die kulturellen Ursprünge des Stalinismus. Antrittsvorlesung 10. Juli 2003 / Jörg Baberowski. – Berlin: Humboldt-Universität zu Berlin, 2005. – 56 S.
7. Balbo M., 1993. Urban Planning and the Fragmented City of Developing Countries / M. Balbo // Third World Planning Review. – 1993. – vol. 15, № 1. – P. 23 – 35.
8. Barkan S. E. Collective Violence / S. E. Barkan, L. L. Snowden. – Boston: Allyn & Bacon, 2001. – 70 p.
9. Bates R. Organizing Violence / Robert Bates, Avner Greif, Smita Singh // The Journal of Conflict Resolution. – 2002. – Vol. 46, No. 5. – pp. 599 – 628.
10. Bates R. Prosperity and violence. The political economy of development / Robert H. Bates; [second edition]. – New York, London: W. W. Norton & Company, 2010. – 144 p.
11. Bauman Z. Culture in a Globalised City [Електронний ресурс] / Zygmunt Bauman. – Режим доступу : <http://rizomatic.wordpress.com/2008/07/04/culture-in-a-globalised-city-zygmunt-bauman/>
12. Benjamin W. Briefwechsel von Walter Benjamin und Gershom Scholem (1933-1940) / Walter Benjamin, Gershom Scholem. – Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1988. 317 S.
13. Benjamin W. Metaphysisch-geschichtsphilosophische Studien. Über Sprache überhaupt und über die Sprache des Menschen / Walter Benjamin // Benjamin W. Gesammelte Schriften [unter Mitw. von Theodor W. Adorno und Gershorn Scholem, hrsg. von Rolf Tiedemann und Hermann Schweppenhäuser]. – Frankfurt a. M.: Suhrkamp, 1972 – . – Band. II. 1. – 1991. – S. 140 – 157.
14. Benjamin W. Metaphysisch-geschichtsphilosophische Studien. Zur Kritik der Gewalt / W. Benjamin // Benjamin W. Gesammelte Schriften (unter Mitw. von Theodor W. Adorno und Gershorn Scholem, hrsg. von Rolf

Tiedemann und Hermann Schweppenhäuser) / W. Benjamin. – Frankfurt a. M.: Suhrkamp, 1972 – . – Band II. 1. – 1991. – S. 179 – 204.

15. Berg van den L. The Safe City: Safety and Urban Development in European Cities / Leo Van Den Berg, Peter M. J. Pol, Giulliano Mingardo and Carolien J. M. Speller. – Aldershot: Ashgate, 2006. – 334 p.

16. Bjorklund D. Aggression grows up: looking through an evolutionary developmental lens to understand the causes and consequences of human aggression / David F. Bjorklund and Patricia H. Hawley // The Evolution of Violence / Todd K. Shackelford, Ranald D. Hansen editors [Foreword by Steven Pinker]. – New York : Springer, 2014. – P. 159 –186.

17. Bloch E. Das Prinzip Hoffnung. Band 1-3 Taschenbuch / Ernst Bloch. – Frankfurt am Main: Suhrkamp Verlag, 1982. – 1655 S.

18. Bloch E. Hitlers Gewalt // Bloch E. Gesamtausgabe in 16 Bänden / Ernst Bloch. – Frankfurt am Main: Suhrkamp Verlag, 1962 – . – Band 4: Erbschaft dieser Zeit. – 1962. – S. 160 – 64.

19. Bodin J. Six books of the commonwealth / Jean Bodin; [abridged and translated by M. J. Tooley]. – Blackwell, 1955. – xivii, 212 p.

20. Boiko D. Symbolic Violence as the Object of Sociological Research: Inter Bourdieu and Zizek / Boiko Dmitriy // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – 2016. – № 36. – С. 57 – 61.

21. Brown W. What is important in theorizing tolerance today? / Wendy Brown, Jan Dobbernack, Tariq Modood, Glen Newey, Andrew F. March, Lars Tønder // Contemporary Political Theory. – 2015. – Vol. 14, № 2. – P. 159 – 196.

22. Canetti E. Crowds and Power / Elias Canetti. – London: Phoenix, 2000. – 495 p.

23. Carney J. Siege selfie shame: People queue to pose for pictures of themselves at scene of Sydney terror / John Carney // The Daily Mail. – 2014. – 16 December: <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2874191/Selfie-disgrace-Shameful-file-people-posing-pictures-scene-Sydney-terror-siege.html#ixzz3SUCgUmEq>.

24. Christ M. Gewalt – Begriffe und Forschungsprogramme / Michaela Christ, Christian Gudehus // Gewalt. Ein interdisziplinäres Handbuch / Christian Gudehus, Michaela Christ (Hrsg.) – Stuttgart, Weimar: Verlag J. B. Metzler, 2013 – S. 1 – 16.

25. Chubarov I. Каковы основные положения теории критики насилия? / Igor Chubarov // Логос. – 2015. – декабрь: електронний режим доступу: <https://thequestion.ru/questions/56374/kakovy-osnovnyepolozheniya-teorii-kritiki-nasiliya>

26. Czykwin E. Stygmat społeczny / Elżbieta Czykwin. – Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2008. – 456 s.

27. Definition of aggression // Resolution 3314 (XXIX) "Definition of aggression" [A/RES/3314(XXIX)] of 14 December 1974 United Nations General Assembly. – New York, 1974.

-
28. Derrida J. Force de loi: Le fondement mystique de l'autorité / Force of Law: The Mystical Foundation of Authority [reproduced in French and English] / Jacques Derrida // *Cordozo Law Review*. – 1989-1990. – Volume 11. – pp. 920-1045.
29. Derrida J. Force of law: The "Mystical foundation of authority" // Derrida J. *Acts of religion* / Jacques; [edited by Gil Anidjar]. – New York – London: Routledge, 2002. – P. 228 – 298.
30. Deutsch D. The fabric of reality: the science of parallel universes and its implications / David Deutsch. – New York: Penguin Books, 1998. – 390 p.
31. Eco U. Sullo stile del Manifesto / Umberto Eco // Eco U. *La filosofia e le sue storie* / Umberto Eco, Riccardo Fedriga Bari: Laterza, 2015. – PP. 48 – 51.
32. Elias N. The civilizing process : sociogenetic and psychogenetic investigations / Norbert Elias [translated by Edmund Jephcott with some notes and corrections by the author ; edited by Eric Dunning, Johan Goudeblom, and Stephen Mennell]. – Oxford: Blackwell Publishers, 2000. – 567 p.
33. Enzensberger H. M. 1970: Baukasten zu einer Theorie der Medien // Enzensberger H. M. *Palaver. Politische Überlegungen 1967–1973* / Hans Magnus Enzensberger. – Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1974. – S. 91–128.
34. Eppler E. Vom Gewaltmonopol zum Gewaltmarkt?: Die Privatisierung und Kommerzialisierung der Gewalt / Erhard Eppler. – Frankfurt a. M.: Suhrkamp Verlag, 2002. – 160 S.
35. Fanon F. The wretched of the earth / Frantz Fanon; [translated from the French by Richard Philcox, with commentary by Jean-Paul Sartre and Homi K. Bhabha]. – New York: Grove Press, 2004. – 251 p.
36. Ferretti V. Radiographie der kollektiven Gewalttätigkeit. Untersuchungen zu einem kulturellen Fehl / Vittorio Ferretti; [1st Edition in German, as paperback], 2015.– електронний режим доступу: https://www.academia.edu/15617848/RADIOGRAFIE_DER_KOLLEKTIVEN_GEWALT%20TÄTIGKEIT
37. Frustration and aggression / [John Dollard, Neal E. Miller; Leonard W. Doob]. – New Haven: Yale University Press Frustration and aggression, 1939. – 213 pp.
38. Galtung J. Frieden mit friedlichen Mitteln: Friede und Konflikt, Entwicklung und Kultur / Johan Galtung; [aus dem Englischen übersetzt von Hajo Schmidt]. – Opladen: Leske + Budrich, 1998. – 476 S.
39. Galtung J. Violence, Peace, and Peace Research / Johan Galtung // *Journal of Peace Research*. – 1969. – Vol. 6, No. 3. – P. 167 – 191.
40. Gewalt. Ein interdisziplinäres Handbuch / Christian Gudehus, Michaela Christ (Hrsg.) – Stuttgart, Weimar: Verlag J. B. Metzler, 2013 – S. 1 – 16.
41. Gewalt: Entwicklungen, Strukturen, Analyseprobleme / von Wilhelm Heitmeyer (Herausgeber, Vorwort), Hans-Georg Soeffner (Herausgeber, Vorwort). – Frankfurt a. M.: Suhrkamp Verlag, 2004. – 560 S.

42. Goban-Klas T. Media i terroryści. Czy zastraszą nas na śmierć? / Tomasz Goban-Klas. – Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2009. – 293 s.
43. Grüter T. Magisches Denken: Wie es entsteht und wie es uns beeinflusst / Thomas Grüter. – Bern: Scherz Verlag, 2010. – 320 S.
44. Gudehus C. Verfolgten Helfen. Heuristiken und Perspektiven (am Beispiel des Holocaust) / Christian Gudehus // Online Encyclopedia of Mass Violence: http://www.massviolence.org/Article?id_article=783.
45. Guillaume P. Revisionismus von ultralinks. Die anti-imperialistische Avantgarde / Pierre Guillaume, Serge Thion. / Berlin: eigener verlag, 2006. – 358 S.
46. Hagan J. Gewalt. Zu den Schwierigkeiten einer systematischen internationalen Bestandsaufnahme / Wilhelm Heitmeyer, John Hagan // Hagan J. Internationales Handbuch der Gewaltforschung / Wilhelm Heitmeyer, John Hagan (Hrsg.) – Wiesbaden: Westdeutscher Verlag; 2002. – 1587 S. – S. 15-25.
47. Hagan J. Internationales Handbuch der Gewaltforschung / Wilhelm Heitmeyer, John Hagan (Hrsg.) – Wiesbaden: Westdeutscher Verlag; 2002. – 1587 S.
48. Halliday F. Islam and the Myth of Confrontation: Religion and Politics in the Middle East / Fred Halliday. – London: I. B. Tauris & Co Ltd., 1995. – 255 p.
49. Hayek F. A. The Road to Serfdom / F. A. Hayek. – London and New York: Routledge Classics, 2006. – vii, 256 pp.
50. Hegel Die Verfassung Deutschlands / Georg Wilhelm Friedrich Hegel // Sämtliche Werke in 18 Bänden [hrsg. v. Georg Lasson] – Leipzig: Meiner, 1911 – 1938 – . – Band VII: Schriften zur Politik und Rechtsphilosophie. – 1913 – S. 3 – 154: http://reader.digitale-sammlungen.de/de/fs1/object/display/bsb11171840_00015.html.
51. Herberg-Rothe A. Der Krieg: Geschichte und Gegenwart / Andreas Herberg-Rothe. – Frankfurt a. M., New York: Campus Verlag, 2003. – 157 S.
52. Herder J. G. Metakritik zur Kritik der reinen Vernunft / Johann Gottfried Herder [Hrsg. von Friedrich Bassenge]. – Berlin: Aufbau Verlag, 1955. – 349 S.
53. Hofmeister H. Der Wille zum Krieg oder Die Ohnmacht der Politik. Ein philosophisch-politischer Traktat / H. Hofmeister. – Göttingen: Vandenhoeck und Ruprecht, 2001. – 160 S.
54. Horney K. The Neurotic Personality of Our Time / Karen Horney; [Founded by C. K. Ogden] – Abingdon: Routledge, 1999. – 250 pp. – (International Library of Psychology).
55. Hutson M. The 7 Laws of Magical Thinking: How Irrational Beliefs Keep Us Happy, Healthy, and Sane / Matthew Hutson. – New York: Plume, 2012. – 304 p.
56. Imbusch P. Der Gewaltbegriff / Peter Imbusch // Internationales Handbuch der Gewaltforschung; [W. Heitmeyer & H. Hagan (Eds.)]. – Wiesbaden: Westdeutscher Verlag, 2002. – S. 26 – 57.

57. Isenberg Bo Critique and crisis Reinhart Koselleck's thesis of the genesis of modernity / Bo Isenberg. – электронный режим доступа: <http://www.eurozine.com/articles/2012-05-18-isenberg-en.html>.

58. Islamophobia: A Challenge for Us All Report of the Runnymede Trust Commission on British Muslims and Islamophobia [Gordon Conway and others]. – London: Runnymede Trust, 1997. – 69 p.

59. Jacobs J. The Death and Life of Great American Cities / Jane Jacobs. – New York: Random House, 1961. – 458 p.

60. Jaeger F. Der Mensch und die Gewalt. Perspektiven der historischen Forschung / Friedrich Jaeger // Was ist der Mensch, was Geschichte? Annäherungen an eine kulturwissenschaftliche Anthropologie / Jürgen Straub (Hg.). – Bielefeld: Transcript, 2005. – S. 301 – 324.

61. James W. The will to believe and other essays in popular philosophy / William James, [edited by Frederick H. Burkhardt, Fredson Bowers, Ignas K. Skrupskelis ; introduction by Edward H. Madden]. – Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press, 1979. – 490 p.

62. Junger E. Der Kampf als inneres Erlebnis / Ernst Jünger // Junger E. Samtliche Werke [1. Aufl.]. – Stuttgart: Klett-Cotta, 1978-2003. – . – Band 7. Essays I. Betrachtungen zur Zeit. 1980. – S. 9 – 103.

63. Karwat M. Sztuka manipulacji politycznej / Mirosław Karwat. – Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2001. – 222 s.

64. Keane J Reflections on Violence / John Keane. – London: Verso, 1996. – 200 p.

65. Keller D. The revolt of the pedestrians / David H. Keller // Amazing Science Fiction Stories. – 1966. – December. – pp. 70 – 98.

66. King P. The problem of tolerance / Preston King // Government and opposition. – 1971. – Volume 6 Issue 2. – P. 172 – 207.

67. Koselleck R. Kritik und Krise: Eine Studie zur Pathogenese der bürgerlichen Welt (suhrkamp taschenbuch wissenschaft) / Reinhart Koselleck. – Frankfurt a. M.: Suhrkamp Verlag, 1973. – 248 S.

68. Kotarbiński T. O postawie reistycznej, czyli konkretystycznej [1949] / Tadeusz Kotarbiński // Dzieła wszystkie.– Wrocław : Warszawa : Kraków, 1990.– T. 2 : Ontologia, teoria poznania i metodologia nauk.– 1993.– S. 149–158.

69. Krahe B. Aggression und Gewalt: Aktueller Erkenntnistand und Perspektiven künftiger Forschung / Barbara Krahe und Werner Greve // Zeitschrift für Sozialpsychologie. – 2002. – № 33 (3). – S. 123–142.

70. Kukathas Ch. Anarcho-Multiculturalism: The Pure Theory of Liberalism / Chandran Kukathas // Political Theory and Australian Multiculturalism; edited by Geoffrey Brahm Levey/ – New York: Berghahn Books, 2008. – pp. 29 – 43.

71. Lévy-Bruhl L. La Mentalité Primitive / Lucien Lévy-Bruhl – Paris: Retz-C.E.P.L., 1976. – 443 p.

72. Lorenz K. On Aggression / Konrad Lorenz; [translated by Marjorie Kerr Wilson]. – London, New York: Routledge, 2002. – xiv, 306 p.

73. Luhmann N. Gesellschaftsstruktur und Semantik – Studien zur Wissenssoziologie der modernen Gesellschaft (suhrkamp taschenbuch wissenschaft) / Niklas Luhmann. – Frankfurt a. M.: Suhrkamp, 1993 – . – Band 3. – 1993. – 458 S.
74. Mair S. Die Globalisierung privater Gewalt: Kriegsherren, Rebellen, Terroristen und organisierte Kriminalität / Stefan Mair. – Berlin: SWP-Studien, 2002. – 66 S.
75. Malti T. Das Gefühlsverständnis aggressiver Kinder: Dissertationsschrift zur Erlangung des akademischen Grades Doktorin der Philosophie am Fachbereich Erziehungswissenschaft und Psychologie / Tina Malti. – Berlin, 2003. – 320 S.
76. Mannheim K. Mensch und Gesellschaft im Zeitalter des Umbaus / Karl Mannheim. – Bad Homburg: Gehlen, 1965.
77. Marcuse H. Reason and Revolution Hegel and the rise of social theory / Herbert Marcuse; [2nd edition with supplementary chapter]. – London: Routledge & Kegan Paul ltd, 1969. – xii, 439 pp.
78. Martinez L. La Guerre civile en Algérie (1990-1998) / Luis Martinez. – Paris: Karthala, 1998. – 429 p.
79. Mathiesen T. The viewer society: Michel Foucault's "Panopticon" revisited / Thomas Mathiesen // Theoretical Criminology. – 1997. – Vol. 1 (2). – P. 215 – 234.
80. Mider D. Determinants of political violence: A study of the literature / Daniel Mider // Journal of social science studies. – 2014. – Vol. 1, No. 2. – P. 177 – 197.
81. Muslims in the European Union. Discrimination and Islamophobia. EUMC. – Austria: Printer MANZ CROSSMEDIA GmbH & Co KG, 2006. – 115 p. // електронний варіант: <http://fra.europa.eu/fraWeb/search.do?searchText=islam&idLang=de&idSite=1>
82. Nieburg H. L. The Threat of Violence and Social Change / H. L. Nieburg // The American Political Science Review. – 1962. – Vol. 56, No. 4. – pp. 865 – 873.
83. Niskanen W. A. Welfare and the Culture of Poverty / William A. Niskanen // Cato Journal. – 1996. – № 16 (1). – P.1 – 15.
84. Nolting H.-P. Psychologie politischer Gewalt: drei Ebenen / Hans-Peter Nolting // Krieg und Frieden. Handbuch der Konflikt- und Friedenspsychologie; [Gert Sommer, Albert Fuchs (Hrsg.)]. – Weinheim, Basel, Berlin: Beltz Verlag, 2004. – S. 18 – 30.
85. Paris R. Stachel und Speer: kleine Machtstudien / Rainer Paris. – Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1998. – 224 S.
86. Popitz H. Phänomene der Macht / Heinrich Popitz. – Mohr, Tübingen, 1986. – S. 57.
87. Reemtsma J. Ph. Vertrauen und Gewalt: Versuch über eine besondere Konstellation der Moderne / Jan Philipp Reemtsma. – Hamburg: Hamburger Edition, 2008. – 576 S.

-
88. Riches D. The Phenomenon of Violence / David Riches // The Anthropology of Violence / Edited by David Riches. – New York: Blackwell Pub, 1986. – pp. 1 – 27.
89. Ritzer G. The McDonaldization of Society: 20th Anniversary Edition / George Ritzer; [seventh edition]. – Thousand Oaks: SAGE Publications, 2012. – 312 pp.
90. Ruf W. Zur Privatisierung von Gewalt / Werner Ruf // Pazifismus, Politik und Widerstand. Analysen und Strategien der Friedensbewegung; [Ralph-M. Luedtke, Peter Strutynski (Hrsg.)]. – Kassel: Jenior Verlag, 1999. – S. 16 – 26.
91. Salzani C. Introduction: Violence and Critique / Carlo Salzani, Michael FitzGerald // Colloquy: Text Theory Critique. – 2008. – Dec. – Issue 16. – pp. 6 – 17.
92. Sarrazin T. Deutschland schafft sich ab: Wie wir unser Land aufs Spiel setzen / Thilo Sarrazin/ – München: Deutsche Verlags-anstalt, 2010. – 464 S.
93. Schinkel W. Aspects of Violence: A Critical Theory / Willen Schinkel. – Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2010. – vii, 254 pp.
94. Schuster A. Does Liberalism Need Multiculturalism? A Critique of Liberal Multiculturalism / Anke Schuster // Essays in Philosophy: – 2006. – Volume 7. – Issue 1 Liberalism, Feminism, Multiculturalism. – Article 15. – pp. 1 – 17.
95. Senghaas D. Gewalt – Konflikt – Frieden. Essays zur Friedensforschung. Hamburg: Hoffmann & Campe Verlag, 1974. – 202 S.
96. Shadid W. The Negative Image of Islam and Muslims in the West: Causes and Solutions / W. Shadid & P.S. van Koningsveld // Shadid W. Religious Freedom and the Neutrality of the State: The Position of Islam in the European Union / W. Shadid & P.S.van Koningsveld (Eds.). – Leuven: Peeters, 2002. – pp. 174-196.
97. Sharp G. From dictatorship to democracy. A conceptual framework for liberation [fourth U.S. edition] / Gene Sharp. – Boston: The Albert Einstein Institution, 2010. – 93 p.
98. Shaw M. War and Genocide: A Sociological Approach / Martin Shaw // Online Encyclopedia of Mass Violence: <http://www.massviolence.org/War-and-Genocide-A-Sociological-Approach>.
99. Sloterdijk P. Regeln für den Menschenpark. Ein Antwortschreiben zu Heideggers Brief über den Humanismus / Peter Sloterdijk. – Frankfurt am Main: Suhrkamp Verlag, 1999. – 60 S.
100. Slusar W. Nowa racjonalność jako atrybut przemocy w dobie globalizacji / Wadym Slusar // Українська полоністика. – 2012. – Вип. 9. – С. 89 – 95.
101. Slusar W. "Планшетное сознание" как субъективная составляющая "рационального насилия" в глобализованном мире / Wadym Slusar // Studia Warmińskie. – 2015. – № 52. – S. 51 – 61.

102. Slyusar V. The image of muslims as «subject capable of violence» in modern western mass culture: social-philosophical analyses / V. Slyusar // Scientific Journal Regional Bulletin of the East– 2015. – № 66. – С. 406 – 415.
103. Sofsky W. Die Ordnung des Terrors: Das Konzentrationslager / Wolfgang Sofsky. – München: Fischer, 1999. – 400 S.
104. Sofsky W. Traktat über die Gewalt / Wolfgang Sofsky. – München: Fischer, 1996. – 240 S.
105. Soja E. Postmetropolis: Critical Studies of Cities and Regions / Edward W. Soja. – MA: Blackwell Publishers, 2000. – 440 pp.
106. Soja E. Writing the City Spatially / Edward W. Soja // City. – 2003. – vol. 7, № 3. – pp. 269 – 281.
107. Sorel G. Reflections on Violence / Georges Sorel [edited by Jeremy Jennings]. – Cambridge: Cambridge University Press, 2004. – xxxix, 300 pp.
108. Sorel G. Réflexions sur la violence / Georges Sorel; [edited by Jeremy Jennings]. – Cambridge: Cambridge University Press, 2004. – 306 p.
109. Staudigl M. Násilie ako udalosť zmyslu a postihnutosť. Prolegomena k fenomenológii násilia / Michael Staudigl // Náboženstvo a nihilizmus: z pohľadu filozofie existencie a fenomenológie / Martin Muránsky. – Bratislava Filozofický ústav SAV, 2010. – S. 207 – 225.
110. Staudigl M. Phänomenologie der Gewalt / Michael Staudigl. – New York: Springer, 294 S.
111. Svendsen L. Fr. H. A Philosophy of Evil / Lars Svendsen. – Champaign, London: Dalkey Archive Press, 2010. – 306 p.
112. Svendsen L. Fr. H. A Philosophy of Fear / Lars Svendsen; [translated by John Irons]. – London: Reaktion Book, 2008. – 155 p.
113. Tash A. Q. Islamophobia in the West / Abdul Qatar Tash // Washington Report on Middle East Affairs. – 1996. – November / December / – 28 p.
114. Wagnsonner C. Religion und Gewalt: Ausgewählte Beispiele. Materialien für die Berufsethische Bildung / Christian Wagnsonner. – Wien: Institut für Religion und Frieden, 2007. – 62 S.
115. Wahl K. Aggression und Gewalt ein biologischer, psychologischer und sozialwissenschaftlicher Überblick / Klaus Wahl. – Heidelberg: Spektrum Akademischer Verlag, 2009. – 201 S.
116. Waldmann P. Politik und Gewalt / Peter Waldmann // Lexikon der Politik. Gesamtwerk, Bd. 1 – 7; [herausgegeben von Dieter Nohlen]. – München: Verlag C. H. Beck, 1992 – 1998 – . – Band I Politische Theorien. – 1992. – S. 430 – 435.
117. World report on violence and health / Edited by Etienne G. Krug, Linda L. Dahlberg, James A. Mercy, Anthony B. Zwi and Rafael Lozano. – Geneva: World Health Organization, 2002. – 346 p.
118. Wulf H. Privatizing and internationalizing violence / Herbert Wulf // The Economics of Peace and Security Journal. – 2007. – Vol. 2, No. 1. – Pp. 35 – 40.

119. Zelik R. Wie revolutionär ist die Revolution? Zu Walter Benjamins "Kritik der Gewalt" (WOZ und ND, Juni 2014) [електронний ресурс] / Raul Zelik Режим доступу: <http://www.raulzelik.net/kritik-literatur-alltagtheorie/440-wie-revolutionaer-ist-die-revolution-zu-walter-benjamins-kritik-der-gewalt-woz-und-nd-juni-2014>.

120. Zinecker H. Gewalt als Legat. Überlegungen zur Präfiguration unvollendeter Transitionen in Kolumbien und El Salvador / Heidrun Zinecker // Politische und ethnische Gewalt in Südosteuropa und Lateinamerika [W. Höpken, M. Riekenberg (Hg.)]. – Köln, Wien, Weimar: Böhlau Verlag, 2001. – S. 149 – 171.

121. Zizek S. Violence / Slavoj Zizek. – New York: Picador, 2008. – 272 pp.

122. Агамбен Дж. Homo sacer. Суверенная власть и голая жизнь / Джорджо Агамбен. – М.: Издательство "Европа", 2011. – 256 с.

123. Агамбен Дж. Homo sacer. Чрезвычайное положение / Джорджо Агамбен. – М.: Издательство "Европа", 2011. – 148 с.

124. Амельченко Н. А. Співвідношення влади, примусу та насильства в сучасних теоріях влади / Амельченко Н. А., Шейко Ю. О. // Наукові записки НаУКМА. Серія Політичні науки. – 2009. – Т. 95. – С. 3 – 8.

125. Ананьїн В. О. Насильство як явище у вимірах філософського аналізу / В. О. Ананьїн // Мультиверсум: філософський альманах. – 2005. – Вип. 48. – С. 149 – 159.

126. Ананьева Е. П. Мультикультурализм и толерантность как социально-философские концепции социокультурного пространства: дисс. доктора филос. наук: 09.00.03 / Ананьева Елена Павловна. – Одесса, 2016. – 416 с.

127. Ананьева Е. П. Ценности мультикультурно-толерантной парадигмы в развитии социокультурного пространства / Е. П. Ананьева // Актуальні проблеми філософії та соціології. – 2015. – № 6. – С. 7 – 10.

128. Андрієнко О. В. Соціальна міфологія у контексті суспільних трансформацій : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філос. наук : спец. 09.00.03 "Соціальна філософія та філософія історії" / Андрієнко Олена Володимирівна. – Донецьк, 2008. – 21 с.

129. Андрієнко О. В. Соціальні міфи: поняття, структура та основні характеристики / О. В. Андрієнко // Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. – 2008. – № 2 (38). – С. 4 – 12.

130. Андрос Є. І. Проблема свободи у контексті раціоналізації людського буття / Є. І. Андрос // Людина в цивілізації ХХІ століття: проблема свободи / М. О. Булатов, Т. В. Лютий, Г. І. Шалашенко та ін. – К.: Наук. думка, 2005. – С. 127 – 174.

131. Арндт Х. Жизнь ума / Ханна Арндт. – СПб.: Наука, 2013. – 517 с. – (Сер. "Слово о сущем").

132. Арндт Х. Истоки тоталитаризма / Ханна Арндт; [пер. с англ. И. В. Борисовой, Ю. А. Кимелева, А. Д. Ковалева, Ю. Б. Мишкенене,

Л. А. Седова; послесл. Ю. Н. Давыдова; под ред. М. С. Ковалевой, Д. М. Носова]. М.: ЦентрКом, 1996. – 672 с.

133. Арендт Х. О насилии / Ханна Арендт; [пер. с англ. Г. М. Дашевского]. – М.: Новое издательство, 2014. – 148 с.

134. Арон Р. Опій інтелектуалів / Реймон Арон; [пер. Г. Філіпчук]. – К.: Юніверс, 2006. – 272 с.

135. Афанасьев О. І. Кількісний і якісний підходи в історичних дисциплінах (філософсько-методологічний аналіз) / О. І. Афанасьєв // Наукове пізнання: методологія та технологія. – 2013. – № 2. – С. 12 – 16.

136. Ахиезер А. С. Мифология насилия в советский период (возможность рецидива) / А. С. Ахиезер // Общественные науки и современность. – 1999. – № 2. – С. 85 – 93.

137. Ашкерев А. Эксперткратия. Управление знаниями: производство и обращение информации в эпоху ультракапитализма / Андрей Ашкерев. – М.: Издательство "Европа", 2009. – 132 с.

138. Бабаев М. М. Провокативная роль уголовного закона / М. М. Бабаев, Ю. Е. Пудовочкин. – 2013. – № 4. – С. 78 – 90.

139. Бабаян И. В. Социальное время: проблема и подходы / И. В. Бабаян // Известия Саратовского университета. – 2011. – Т. 11. Сер. Социология. Политология, вып. 2. – С. 45 – 48.

140. Бадью А. Століття / Ален Бадью; [пер. з фр. А. Репа]. – Львів: Видавництво Кальварія, К.: Ніка-Центр, 2014. – 304 с.

141. Бадью А. Фигура солдата // Загадочное отношение философии и политики / Ален Бадью [пер. с франц.]. – М.: Институт Общегуманитарных Исследований, 2013. – С. 55 – 80.

142. Балибар Э.. Раса, нация, класс. Двусмысленные идентичности / Этьен Балибар, Иммануил Валлерстайн; [пер. с фр. под ред. О. Никифорова и П. Хицкого]. – М.: Издательство "Логос", 2004. – 288 с.

143. Барт Р. Мифологии / Р. Барт [пер. с фр., вступ. ст. и коммент. С. Зенкина]. – М.: Академический Проект, 2008. – 351 с.

144. Барт Р. Мифология сегодня / Р. Барт // Система Моды. Статьи по семиотике культуры. – М.: Изд-во им. Сабашниковых, 2003. – С. 474 – 477.

145. Бауман З. Глобалізація. Наслідки для людини і суспільства / Зигмунт Бауман. – К.: КМ Академія, 2008. – 112 с.

146. Бауман З. Город страхов, город надежд / Зигмунт Бауман // Логос. – 2008. – № 3. – С. 24 – 53.

147. Бездверний Ю. Ю. Історико-філософські підвалини проблеми соціального насилля / Ю. Ю. Бездверний, М. В. Колінько // Наука. Релігія. Суспільство. – 2010. – № 3. – С. 175 – 183.

148. Бейль П. Философский комментарий на слова Иисуса Христа: "Заставь их войти", где доказывається посредством многих очевидных доводов, что нет ничего более отвратительного, чем обращение, достигаемое посредством насилия, и где опровергаются все софизмы сторонников насильственного обращения, равно как и апология преследования, которую

дал святой Августин / Бейль // Бейль П. Исторический и критический словарь / Бейль [Общ. ред. и вступит. статья В. М. Богуславского; пер. с франц.]. – М.: Мысль, 1968 – . – Т. 2. – 1968. – С. 265 – 342.

149. Бекер Д. Понятие системного насилия / Дирк Бекер // Проблемы теоретической социологии. – СПб.: "Петрополис", 1994. – С. 55 – 72.

150. Беньямін В. Вибране / Вальтер Беньямін [пер. з нім. Ю. Рибачук, Н. Лозинська]. – Львів: Літопис, 2002. – 214 с.

151. Бергер П. Влада / Петер Л. Бергер, Бріджит Бергер // Часопис "Ї". – 2005. – № 37. – С. 54 – 59.

152. Бердяев Н. Философская истина и интеллигентская правда / Н. Бердяев // Духовный кризис интеллигенции. – М.: Канон, 1998. – С. 173 – 193.

153. Бердяев Н. А. Дух и сила // Бердяев Н. А. На пороге новой эпохи: сборник статей (1945-1947 гг.) / Н. А. Бердяев. – М.: Директ-Медиа, 2008. – С. 163 – 180.

154. Бердяев Н. А. Сила и насилие // Бердяев Н. А. Падение священного русского царства: Публицистика 1914 – 1922 / Николай Александрович Бердяев; вступ. статья, сост. и примеч. В. В. Сапова. – М: Астрель, 2007. – С. 405 – 409.

155. Бердяев Н. А. Толстовское непротивление и война // Бердяев Н. А. Падение священного русского царства: Публицистика 1914 – 1922 / Николай Александрович Бердяев; вступ. статья, сост. и примеч. В. В. Сапова. – М: Астрель, 2007. – С. 410 – 415.

156. Бех В. П. Философия социального мира: гносеологический анализ / В. П. Бех. – Запорожье: "Тандем – У", 1999. – 284 с.

157. Бех В. Соціальний організм країни / Володимир Бех. – Запоріжжя: ЗДУ, 2000. – 369 с.

158. Бистрицький Є. Конфлікт культур і філософія толерантності / Євген Бистрицький // Часопис "Ї". – 2002. – № 25. – С. 59 – 78.

159. Блага А. Б. Дослідження соціальної природи насильства – теоретичне підґрунтя для кримінологічного аналізу насильства в сім'ї / Блага А. Б. // Порівняльно-аналітичне право. – 2013. – № 3-2. – С. 247 – 250.

160. Бодриар Ж. Город и ненависть / Жан Бодриар // Логос (1991 – 2005). Избранное. Т. 2. – С. 438 – 448.

161. Бодриар Ж. В тіні мовчазної більшості, чи Кінець соціального / Жан Бодриар / Часопис "Ї". – 2002. – № 25. – С. 77 – 88.

162. Бойко А. І. Соціальна трансформація суспільства та проблема світогляду / Бойко А. І. // Наукові праці Черкаського державного технологічного університету. Історичні науки. – 2004. – Вип 19. – С. 23 – 27.

163. Бойченко И. В. Общество как система исторически определенных отношений между людьми / И. В. Бойченко, В. И. Куценко // Общественные отношения (социально-философский анализ) / В. И. Куценко, И. В. Бойченко, Ю. Д. Прилюк и др.; Отв. ред. В. И. Куценко; АН УССР, Институт философии. – К.: Наукова думка, 1991. – 288 с.

164. Болдырев И. Путем Буцефала / И. Болдырев, И. Чубаров // Бенъямин В. Учение о подобии. Медиаэстетические произведения. Сб. статей / Вальтер Бенъямин. – М.: РГГУ, 2012. – С. 271 – 287.

165. Болдырев И. А. Время утопии: Проблематические основания и контексты философии Эрнста Блоха / Иван Болдырев; Нац. исслед. ун-т "Высшая школа экономики". – М.: Изд. дом Высшей школы экономики, 2012. – 296 с. – (Исследования культуры).

166. Бондаренко Ю. Соціальний міф як об'єкт соціологічного аналізу: теоретичний аспект / Юрій Бондаренко // Соціологічні студії. – 2013. – № 1 (2). – С. 32 – 36.

167. Бренькова А. С. Утопия ненасилия Л. Н. Толстого / Бренькова Александра Сергеевна // Исторические, философские, политические и юридические науки, культурология и искусствоведение. Вопросы теории и практики – 2013. – № 5 (31) Ч. I. – С. 30 – 32.

168. Брильов Д. Інтолерантність та її вияви / Денис Брильов // Толерантність як соціально-культурний феномен: світоглядно - методологічний аспект: колективна монографія / [Ф. С. Бацевич С. А. Грабовська, О. В. Дарморіз та ін.]; за заг. ред. д-ра філос. наук, проф. В. П. Мельника. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – С. 61 – 81.

169. Бурганов А. Человек свободный. Философия источников саморазвития (самодостаточности) человека / Агдас Бурганов. – М.: Каллиграф, 2011. – 360 с.

170. Бурдьє П. Социология и демократия / П. Бурдьє // Поэтика и политика. Альманах Российско-французского центра социологии и философии. – М. : Институт экспериментальной социологии ; СПб. : Алетейя, 1999. – С. 119–124.

171. Бурдьє П. Социология социального пространства / Пьер Бурдьє [пер. с франц.; отв. ред. Перевода Н. А. Шматко]. – М.: Институт экспериментальной социологии; СПб.: Алетейя, 2007. – 288 с.

172. Бурдьє П. Воспроизводство: элементы теории системы образования / П. Бурдьє, Ж.-К. Пассрон; [пер. с франц. Н. А. Шматко]. – М.: Просвещение, 2007. – 267 с.

173. Бурдьє П. Дух государства: генезис и структура бюрократического поля // Бурдьє П. Социология социального пространства / Пьер Бурдьє; [пер. с франц.; отв. ред. перевода Н. А. Шматко]. – М.: Институт экспериментальной социологии ; СПб.: Алетейя, 2007. – С. 220 – 254.

174. Бурдьє П. О символической власти // Бурдьє П. Социология социального пространства / Пьер Бурдьє; [пер. с франц.; отв. ред. перевода Н. А. Шматко]. – М.: Институт экспериментальной социологии ; СПб.: Алетейя, 2007. – С. 87 – 96.

175. Бутиріна М. Стереотипізація ісламу у мас-медіа / М. Бутиріна // Іслам в його проблемах і трансформаціях За науковою редакцією докторів філософських наук А. Арістової та А. Колодного // Українське релігієзнавство. – К., 2010. – Спецвипуск 2010-1. – С. 114 – 121.

Література

176. Бутиріна М. Стереотипізація ісламу. Ісламофобія як феномен масової свідомості / М. Бутиріна // Ісламські процеси у світі та в Україні: реалії і прогнози [колективна монографія] / Відп. ред. доктор філос. наук Арістова А. В. // Українське релігієзнавство. – К.: УАР, 2011. – № 57. – С. 161 – 175.

177. Бухарин Н. И. Экономика переходного периода / Н. И. Бухарин // Бухарин Н. И. Проблемы теории и практики социализма / Н. И. Бухарин. – М.: Политиздат, 1989. – С. 94 – 176.

178. Бухарова О. Сакрализация власти. Карнавальный аспект PR-технологий / Ольга Бухарова // Космополис. – 2008. – № 3 (22). – С. 41 – 51.

179. Бхагавад-гита как она есть с подлинными санскритскими текстами, русской транслитерацией, дословным и литературным переводом и комментариями [2-е издание, исправленное и дополненное]. – М.: The Bhaktivedanta Book Trust International, 2001. – 1045 с.

180. Быстров В.Ю. Власть и насилие как проблема философской антропологии / Быстров В. Ю., Марков Б. В., Кузнецов Н. В. // Вопросы философии. – 2015. – № 10. – 30 – 40.

181. Быченков В. М. Война / В. М. Быченков // Новая философская энциклопедия: В 4 т. / Ин-т философии РАН, Нац. общ.-научн. фонд; Научно-ред. совет: предс. В. С. Степин, заместители предс. А. А. Гусейнов, Г. Ю. Семигин, уч. секр. А. П. Огурцов. – М.: Мысль, 2010. – Т. I. – 2010. – С. 425 – 426.

182. Бэрон Р. Агрессия / Роберт Бэрон, Дебора Ричардсон. – СПб: Питер, 2001. – 352 с.

183. Вагнер Р. Музыка будущего // Вагнер Р. Избранные работы; [сост. и коммент. И. А. Барсовой и С. А. Ошерова. Вступит. статья А. Ф. Лосева; пер. с нем.] / Рихард Вагнер. – М.: "Искусство", 1978. – С. 494 – 539.

184. Васютинська О. Г. Особистісна пасіонарність як психологічна проблема / О. Г. Васютинська // Вісник Одеського національного університету. Психологія. – 2013. – Т. 18, Вип. 22 (1). – С. 103 – 109.

185. Вебер М. Политика как призвание и профессия / М. Вебер // Вебер М. Избранные произведения; [пер. с немецкого сост., общ. ред. и послесл. Ю. Н. Давыдова; предисл. П. П. Гайденко]. – М.: Прогресс, 1990. – С. 644 – 706.

186. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел]. – К. : Ірпінь: ВТФ "Перун", 2009. – 1736 с.

187. Визгин В. П. Идея множественности миров: очерки истории / В. П. Визгин / Отв. ред. И. Д. Рожанский [Изд. 2-е, испр. и доп.]. – М.: Издательство АКИ, 2007. – 336 с.

188. Визгин В. П. Мир / В. П. Визгин // Новая философская энциклопедия: В 4 т. / Ин-т философии РАН, Нац. общ.-научн. фонд; Научно-ред. совет: предс. В. С. Степин, заместители предс.: А. А. Гусейнов, Г. Ю. Семигин, уч. секр. А. П. Огурцов. – М.: Мысль, 2010. – Т. 2 Е – М. – 2010. – С. 576 – 577.

189. Вико Дж. Основания новой науки об общей природе наций / Джамбаттиста Вико. – М. – К.: REFL-book – ИСА, 1994. – 656 с.
190. Висоцька Н. О. Дискусійні питання мультикультуралізму в американському соціумі / Н. О. Висоцька // Концепція мультикультуралізму : збірка наукових праць [відп. ред. О. Є. Гомілко]. – К.: Стилос, 2005. – С. 16 – 29. – (Серія "Філософські контакти Україна-Канада").
191. Войтович Р. В. Глобальне масове суспільство як нова форма соціальної організації в сучасних умовах [Електронний ресурс] / Р. В. Войтович // Державне управління: теорія та практика. – 2006. – № 1. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/DUTP/2006-1>.
192. Вольтер Трактат о веротерпимости, написанный по поводу казни Жана Каласа в 1793 году // Вольтер Философские тетради и диалоги / Вольтер – М.: Изд-во Эксмо, 2005. – С. 135 – 216.
193. Г. Ковадло // Філософські діалоги'2010. – К.: Інститут філософії імені Г.С. Сковороди НАН України, 2010. – Вип. 4. – С. 159-168.
194. Гадамер Г.-Г. Истина і метод. Основи філософської герменевтики / Ганс-Георг Гадамер; [пер.з нім. О. Мокровольський]. – К.: Юніверс, 2000. – 464 с.
195. Ганди М. Сатьяграха // Ненасиліе: філософія, етика, політика. Сб. под ред. Гусейнова А.А. – М.: Наука, 1993. – с. 168.
196. Ганди М. К. Моя жизнь / Махатма Ганди. – М. : Наука, 1969. – 706 с.
197. Гегель Г. В. Ф. Энциклопедия философских наук / Г. В. Г. Гегель.– М. : "Мысль", 1974.– Т. 1. : Наука логики.– 1974.– 452 с.
198. Гегель Г. Конституция Германии / Гегель // Политические произведения. – М.: Наука, 1978. – С. 65 – 184.
199. Гегель Г. В. Ф. Наука логики / Гегель : в 3 т.– М. : "Мысль", 1970.– Т. 2.– 1971.– 248 с.
200. Гегель Г. В. Ф. Философия права / Гегель; [ред. и сост. Д. А. Керимов и В. С. Нерсесянц; авт. вступ. ст. и примеч. В. С. Нерсесянц]. – М.: Мысль, 1990. – 524 с.
201. Геополітичний словник : навч. посіб. / [кол. авт. : Саух П. Ю., Бутковська Н. Ю., Герасимчук А. А. та ін.] ; за заг. ред. проф. П. Ю. Сауха. – К. : "МП Леся", 2010. – 327 с.
202. Герасіна Л. М. Насильство як соціальна деструкція / Герасіна Людмила Миколаївна // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – 2015. – № 1148. – С. 35 – 40.
203. Герасіна Л. М. Насильство як соціальна деструкція / Герасіна Людмила Миколаївна // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – 2015. – № 1148. – С. 35 – 40.
204. Гишинский Я. И. Социальное насилие / Гишинский Я. И. – СПб: Алеф-Пресс, 2013. 184 с.
205. Гнесь О. Стереотипізація ісламу і формування ісламофобії в Україні засобами масової інформації / О. Гнесь // Іслам в його проблемах і трансформаціях За науковою редакцією докторів філософських наук

А. Арістової та А. Колодного // Українське релігієзнавство. – К., 2010. – Спецвипуск 2010-1. – С. 121 – 132.

206. Гордієнко А. В. Концепція мультикультуралізму в сучасному науковому дискурсі / Гордієнко А. В. // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили]. Сер. Політологія. – 2012. – Т. 178, Вип. 166. – С. 17 – 20.

207. Горлач Д. Кліпове мислення як фактор впливу на організацію мережових видань / Дмитро Горлач // Український інформаційний простір. – 2016. – Число 4. – С. 15 – 19.

208. Горяинов О. В. "Чрезвычайное положение" в условиях "божественного насилия": ответ Карла Шмитта Вальтеру Беньямину / О. В. Горяинов // Вестник Самарской гуманитарной академии. – 2013. – № 1. – С. 5 – 16.

209. Громадянське суспільство: ідеологія і реальність / Відпов. редактор М. М. Мокляк. – К.: без видавництва, 1997. – 59 с.

210. Гумилёв Л. Н. Поиски вымышленного царства (Легенда о "государстве пресвитера Иоанна") / Л. Н. Гумилёв. – М.: Наука, 1970. – 432 с.

211. Гумилев Л. Н. Этногенез и биосфера Земли / Л. Н. Гумилев. – С.-Пб.: "Кристалл". – 2001. – 639 с.

212. Гуревич П. С. Разрушительное в человеке как тайна // Фромм Э. Анатомия человеческой деструктивности / Эрих Фромм [авт. вступ. ст. П. С. Гуревич]. – М.: Республика, 1994. – С. 3 – 14.

213. Гусейнов А. А. Новая философская энциклопедия: в 4 т. / А. А. Гусейнов; Ин-т философии РАН; Нац. общ.-науч. фонд; Научно-ред. совет: предс. В. С. Степин. – М.: Мысль, 2010. – Т. III. – 2010. – С. 14– 16.

214. Гусейнов А. А. Возможно ли моральное обоснование насилия? / А. А. Гусейнов // Вопросы философии. – 2004. – № 3. – С. 19 – 27.

215. Гусейнов А. А. Непротивление злу силой / А. А. Гусейнов // Лев Николаевич Толстой / под ред. А. А. Гусейнова, Т. Г. Щедриной. – М.: Политическая энциклопедия, 2014. – С. 219 – 247. – (Философия России первой половины XX века).

216. Гусейнов А. А. Понятия насилия и ненасиления / А. А. Гусейнов // Вопросы философии. – 1994. – № 4. – С. 35 – 41.

217. Гусейнов А.А. Моральная демагогия как форма апологии насилия / А.А. Гусейнов // Вопросы философии. – 1995. – № 5. – С. 5 – 12.

218. Ѓозман Л. Культ влади / Леонід Ѓозман, Александр Еткінд // Часопис "Ѓ". – 2005. – № 37. – С. 60 – 77.

219. Даазе К. Тероризм – поняття, теорії та стратегії протидії: результати та проблеми соціально-наукових досліджень / Крістофер Даазе // Часопис "Ѓ". – 2002. – № 25. – С. 12 – 28.

220. Декларація принципів толерантності, схвалена Генеральною конференцією ЮНЕСКО на 28-й сесії в Парижі 16 листопада 1995 р. // Віче. – 2002. – № 11 (128). – С. 12 – 13.

221. Делез Ж. Фуко / Жиль Делез. – М.: Изд-во гуманитарной литературы, 1998. – 172 с.

222. Денисов В. В. Марксистская теория насилия в интерпретации современной философской мысли / В. В. Денисов // Карл Маркс и современная философия: сборник материалов научной конференции к 180-летию со дня рождения К. Маркса. – М.: Б\и, 1995. – С. 221 – 241.

223. Денисов В. В. Социология насилия: критика современных буржуазных концепций / В. В. Денисов. – М.: Политиздат, 1975. – 214 с.

224. Денисов В. В. Философия насилия / В. В. Денисов // Философия и общество. – 2008. – № 1. – С. 39 – 56.

225. Деррида Ж. Насилие и метафизика // Левинас Э. Избранное: Трудная свобода / Эмманюэль Левинас. – М.: РОССПЭН, 2004. – С. 663 – 732.

226. Джефферсон Т. Общий обзор прав Британской Америки / Томас Джефферсон // Американские просветители. Избранные произведения в двух томах. / Сост. Н. М. Гольдберг. Под общ. ред. Б. Э. Быховского. [пер. с англ.]. – М., "Мысль", 1968 – 1969 – . – Т. 2. – 1969. – С. 7 – 26.

227. Дзьобань О. П. Інформаційне насильство та безпека: світоглядно-правові аспекти: монографія / О. П. Дзьобань, В. Г. Пилипчук; [за заг. ред. проф. В. Г. Пилипчука]. – Харків: Майдан, 2011. – 244 с.

228. Дмитриев А. В. Насилие. Социально-политический анализ / А. В. Дмитриев, И. Ю. Зальсин. – М.: Российская политическая энциклопедия, 2000. – 328 с.

229. Дмитриев А. В. Понятие провокации / Дмитриев А. В. // Провокация: сферы коммуникативного проявления : сборник статей / колл. авторов. – М.: РУСАЙНС, 2016. – С. 7 – 17.

230. Докука С. В. Клиповое мышление как феномен информационного общества / С. В. Докука // Общественные науки и современность. – 2013. – № 2. – С. 169 – 176.

231. Донцов Д. Націоналізм // Донцов Д. Твори / Дмитро Донцов. – Львів: Кальварія, 2001. – Т. 1: Геополітичні та ідеологічні праці. – 2001. – С. 243 – 426.

232. Дрожжина С. Мультикультуралізм: теоретичні і практичні аспекти / Світлана Дрожжина // Політичний менеджмент. – 2008. – № 3. – 96 – 106.

233. Дружинин А. М. Провокационные практики в политическом влиянии / Дружинин Андрей Михайлович // Современная наука: актуальные проблемы теории и практики. Серия: Познание. – 2016. – № 4. – С. 58 – 65.

234. Еліас Н. Процес цивілізації. Соціогенетичні і психогенетичні дослідження / Норберт Еліас [пер. з нім. О. Логвиненко]. – К. : Видавничий дім "Альтернативи", 2003. – 670 с.

235. Європейський словник філософій : Лексикон неперекладностей. Том 1. – К.: Дух і літера, 2011.– 576 с.

236. Єжижанська Т. С. Особливості медіаспоживання в сучасних медіакомунікаціях / Єжижанська Тетяна // Журналіст як мішень у сучасному світі: матеріали III Міжнародного наукового інтернет-симпозіуму: електронний режим доступу: <http://www.symposium2016.hol.es/gallery/jezhyzhanska.pdf>

237. Єрмоленко В. Оповідач і філософ Вальтер Беньямін та його час / Володимир Єрмоленко – К.: Критика, 2011. – 279 с.

238. Жижек С. Некоторые политически некорректные размышления о насилии во Франции и не только / Славой Жижек. // Логос. – 2006. – № 6. – С. 3 – 25.

239. Жижек С. О насилии / Славой Жижек. – М.: Издательство "Европа", 2010. – 184 с.

240. Жирар Р. Вещи, сокрытые от создания мира / Рене Жирар [пер. с фр.]. – М.: Издательство ББИ, 2016. – 518 с. – (Серия "Философия и богословие").

241. Жирар Р. Козел отпущения / Жирар Рене [пер. с фр. Г. Дашевского; предисл. А. Эткінда]. – СПб.: Изд-во Ивана Лимбаха, 2010. – 336 с.

242. Жирар Р. Насилие и священное / Рене Жирар; [пер. с фр. Г. Дашевского; изд. 2-е, испр.]. – М.: Новое литературное обозрение, 2010. – 448 с.

243. Жирар Р. Система бреда // Жирар Р. Критика из подполья / Рене Жирар; [пер. с французского Н. Мовниной]. – М.: Новое литературное обозрение, 2012. – С. 191 – 242.

244. Жирар Р. Я вижу Сатану, падающего, как молния / Рене Жирар. – М.: Издательство ББИ, 2015. – 202 с. – (Серия "Философия и богословие").

245. Жмир В. Ернст Юнгер – хто він? / В. Жмир // Філософська думка. – 2008. – № 1. – С. 15 – 35.

246. Зайцева Л. Ю. Провокация как архитипический феномен истории / Зайцева Л. Ю. // Приоритетные научные направления: от теории к практике. – 2015. – № 18. – С. 20 – 25.

247. Захаров В. М. Эволюция взглядов на войну: от Клаузевица до современности / Захаров Владимир Михайлович // Проблемы национальной стратегии – 2010. – С. 79 – 94.

248. Зеленько Г. Насильство політичне / Г. Зеленько // Політична енциклопедія. Редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. – К.: Парламентське видавництво, 2011. – С. 481.

249. Зиннурова Л. И. Цинизм как серьезный недуг современной культуры / Л. И. Зиннурова // Культура народов Причерноморья. – 2012. – № 225. – С. 127 – 131.

250. Ибрагимов Р. Н. Социальное насилие: феномен, проблема / Ибрагимов Р. Н. – Абакан: Изд-во ХГУ им. Н. Ф. Катанова, 2001. – 344 с.

251. Иванищева О. Н. Толерантный дискурс в современном обществе : учебное пособие / О. Н. Иванищева, И. И. Жданова. – М.- Берлин: Директ-Медиа, 2015. – 217 с.

252. Ильенков Э. В. Дialeктическая логика: Очерки истории и теории. [2-е изд., доп.] / Э. В. Ильенков – М.: Политиздат, 1984. – 320 с.

253. Ильин И. А. О национальном призвании России (ответ на книгу Шубарта) / И. А. Ильин // Шубарт В. Европа и душа Востока / Вальтер Шубарт. – М.: "Русская идея", 2000. – С. 368 – 405.

254. Ильин И. А. О сущности правосознания / И. А. Ильин // Ильин И. А. Собрание сочинений: в 10 т. / Сост. и коммент. Ю. Т. Лисицы. – М.: Русская книга, 1994. – 624 с. – Т. 4. – 1994. – С. 149 – 414.

255. Иоанн Златоуст К враждующим против тех, которые привлекают к монашеской жизни / Святитель Иоанн Златоуст // Иоанн Златоуст Полное собрание сочинений в двенадцати томах. – М.: ЭКСМО, 2017. – Т. 1. Кн. 1. – 2017. – С. 148 – 222.

256. Иоанн Златоуст Увещания к Феодору Падшему / Святитель Иоанн Златоуст // Иоанн Златоуст Полное собрание сочинений в двенадцати томах. – М.: ЭКСМО, 2017. – Т. 1. Кн. 1. – 2017. – С. 108 – 147.

257. Інформаційна безпека (соціально-правові аспекти) / Остроухов В. В., Петрик Б. М., Присяжнюк М. М. та ін.; за заг. ред. Є. Д. Скулиша. – К.: КНТ, 2010. – 776 с.

258. Йонас Г. Принцип відповідальності. У пошуках етики для технологічної цивілізації / Г. Йонас; [пер. А. Єрмоленко, В. Єрмоленко]. – К.: Лібра, 2001. – 400 с.

259. Кабанес О. Революційний невроз. Інстинкти натовпу / Огюстен Кабанес, Леонард Насс // Часопис "І". – 2005. – № 35. – С. 78 – 91.

260. Кавтарадзе С. Д. Архетипы войны: насилие, бессознательное и борьба за базовые потребности / С. Д. Кавтарадзе // Историческая психология и социология истории. – 2012. – № 1. – С. 8 – 25.

261. Калмыков А. А. О виртуалистической природе коммуникации / А. А. Калмыков // Философские науки. – 2007. – № 8. – С. 76 – 87.

262. Кампучия: жизнь после смерти / Сост. Е. Кобелев. – М.: Политиздат, 1985. – 224 с.

263. Камю А. Бунтующий человек. Философия. Политика. Искусство / Альбер Камю; [пер. с фр.]. – М.: Политиздат, 1990. – 415 с.

264. Кант И. К вечному миру // Кант И. Сочинения в 6-ти томах / Кант. – М.: Издательство социально-экономической литературы "Мысль", 1963 – 1966. – Т. 6. – 1966. – С. 258 – 309.

265. Кант И. Лекции по этике [пер. с нем.; общ. ред., сост. И вступ. ст. А. А. Гусейнова. – М.: Республика, 2000. – 431 с.

266. Кантор К. М. История против прогресса (опыт культурно-исторической генетики). – М.: Наука, 1992. – 150 с.

267. Капустин Б. Г. Моральный выбор в политике / Б. Г. Капустин; Национальный фонд подготовки кадров, Московская школа социальных и экономических наук. – М.: Издательство МГУ: Книжный дом "Университет", 2004. – 496 с.

268. Карась А. Етика свободи і солідарності у громадянському суспільстві / Анатолій Карась // Часопис "І". – 2001. – № 21. – С. 110 – 139.

269. Карповець М. Місто як світ людського буття / Максим Карповець. – Острого: Видавництво Національного університету "Острозька академія", 2014. – 258 с.

270. Кедров Б. М. О повторяемости в процессе развития / Б. М. Кедров. – М.: Госполитиздат, 1961. – 148 с.

271. Кемеров В. Е. Время социальное и пространство социальное // Современный философский словарь / Под общей ред. д. ф. н. проф. В. Е. Кемерова [2-е изд., испр. и доп.]. – Лондон, Франкфурт-на-Майне, Париж, Люксембург, Москва, Минск: "ПАНПРИНТ", 1998. – С. 165 – 166.

272. Кизима В. Субстанція // Філософський енциклопедичний словник. – К.: Абрис, 2002. – С. 614.

273. Кинг М. Л. Паломничество к ненасилию / Мартин Лютер Кинг // Этическая мысль. Научно-публицистические чтения. 1991; Общ. ред. А. А. Гусейнов [пер. с англ. Г. А. Мироновой]. – М.: "Республика", 1992. – С. 168 – 181.

274. Киприан Карфагенский Творения.– М.: Паломник, 1999. – С. 343-354.

275. Киреев Г. Н. Сущность насилия / Г. Н. Киреев. – М.: Прометей, 1990. – 110 с.

276. Клаузевиц К. О войне / Карл фон Клаузевиц. В 2 т. М.: ООО "Издательство АСТ"; СПб.: Terra Fantastica, 2002. – . – Т. 1. – 2002. – 558 с.

277. Климент Александрийский Строматы / Климент Александрийский [издание подготовил Е. В. Афонасин]. – СПб.: "Издательство Олега Абышко", 2003 – . – Т. 2 (Книги 4-5). – 2003. – 336 с. – (Серия "Библиотека христианской мысли". Источники).

278. Кнуф А. Стигма: теория и практика / А. Кнуф, Л. А. Эпов // Знание. Понимание. Умение. – 2006. – № 2. – С. 149 – 153.

279. Коврижных О. А. Сущность и типология политического насилия / О. А. Коврижных. – Гуманитарный вектор. – 2010. – № 4 (24). – С. 74 – 77.

280. Ковтун Н. Воля як основа соціальної активності: теоретико-методологічний аналіз / Ковтун Наталія. – Житомир: Видавництво Євенок О. О., 2014. – 292 с.

281. Ковтун Н. М. Воля як основа соціальної активності пасіонарія у контексті концепції етногенезу Льва Гумільова / Наталія Ковтун // Studia Politologica Ucraino-Polona. Випуск 3. – Житомир-Київ-Краків: ФОР Євенок О. О., 2013. – С. 132 – 138.

282. Козеллек Р. Минуле майбутнє. Про семантику історичного часу / Райнгарт Козеллек [пер. з нім.]. – К.: Дух і літера, 2005. – 380 с.

283. Козловець М. А. Феномен національної ідентичності: виклики глобалізації / М. А. Козловець. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. – 558 с.

284. Козловець М. А. "Репресивна толерантність" Герберта Маркузе / Микола Козловець, Вадим Слюсар // Толерантність як соціогуманітарна

проблема сучасності: III Міжнародна науково-теоретична конференція (19-20 травня 2011 року): зб. матеріалів / за заг. ред.. Сауха П.Ю. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – С. 293 – 294.

285. Колодний А. Мусульманська загроза: ілюзія чи реальність? / А. Колодний // Іслам в його проблемах і трансформаціях За науковою редакцією докторів філософських наук А. Арістової та А. Колодного // Українське релігієзнавство. – К., 2010. – Спецвипуск 2010-1. – С. 101 – 107.

286. Коломієць О. Г. Агресивність особистості: етологічний і екзистенційний контексти / Коломієць О. Г. // Гілея. – 2012. – № 58 (3). – С. 284 – 289.

287. Коршунов А. М. Диалектика социального познания / А. М. Коршунов, В. В. Мантатов. – М.: Политиздат, 1988. – 384 с. – (Над чем работают, о чем спорят философы).

288. Кравченко В. Ю. Особливості приватизації політичного насилля в контексті трансформації легітимності державних інститутів / В. Ю. Кравченко // Вісник Дніпропетровського університету. – 2014. – Т. 22, Вип. 24. – С. 79 – 87.

289. Краева О. Л. Пассионарность как интегрирующий фактор национальной общности / О. Л. Краева, А. Ф. Пестрецов // Вестник Нижегородского университета им. Н. И. Лобачевского. Сер. "Социальные науки". – 2006. – Вып. 1 (5). – С. 548 – 553.

290. Красиков В. И. Насилие в эволюции, истории и современном обществе. Очерки. / В. И. Красиков. – М.: Водолей, 2010. – 198 с.

291. Кримський С. Б. Нова раціональність – утвердження духовності // Кримський С. Б. Під сигнатурою Софії / Сергій Кримський; [передмова Мирослава Поповича]. – К.: Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2008. – С. 548 – 566.

292. Кримський С. Б. Під сигнатурою Софії / Сергій Кримський; [передмова Мирослава Поповича]. – К.: Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2008. – 718 с.

293. Кульчинський О. Ненасильницький спротив розвалив СРСР і знищив ГУЛАГ. Керівник Норильського повстання Євген Грицяк: ненасильство завжди перемагає / Олесь Кульчинський // Тексти.ORG.UA. – 28.05.2013. – електронний режим доступу: http://texty.org.ua/pg/article/editorial/read/46215/Nenasylnyckyj_sprotyv_rozvalyv_SRSR_i_znyshhyv_GULAG.

294. Лаку-Лабарт Ф. Нацистский миф / Ф. Лаку-Лабарт, Ж.-Л. Нанси. – С.-Пб.: Владимир Даль, 2002. – 80 с.

295. Ласточкин А. В. Социальная форма материи (Основы марксистской социальной онтологии) / А. В. Ласточкин. – Свердловск : Изд-во Урал. ун-та, 1990. – 180 с.

296. Латыпов И. Магическое мышление / Илья Латыпов // Теория и практика психотерапии. – 2015. – № 4 (8). – С. 98 – 100.

297. Лебедев Ю. Реально ли многомирие? / Юрий Лебедев // Наука и жизнь. – 2010. – № 4. – С. 73 – 79.
298. Лебон Г. Психология масс // Лебон Г., Тард Г. Психология Толп. Мнение и толпа / Гюстав Лебон, Габриэль Тард. – М.: Институт психологии РАН, Издательство "КСП+", 1998. – С. 122 – 256.
299. Леви-Брюль Л. Сверхъестественное в первобытном мышлении / Люсьен Леви-Брюль. – М.: Педагогика-Пресс, 1994. – 608 с.
300. Леви-Строс К. Первобытное мышление / К. Леви-Строс [пер., вступ. ст. и прим. А. Б. Островского]. – М.: Республика, 1994. – 384 с.
301. Лекторский В. А. О толерантности, плюрализме и критицизме / В. А. Лекторский // Вопросы философии. – 1997. – № 11. – С. 46 – 54.
302. Ленин В. И. Крах II Интернационала / Ленин // Ленин В. И. Полное собрание сочинений в 55-ти томах [издание пятое]. – М.: Издательство политической литературы, 1958 – . – Т. 26. Июль 1914 – август 1915 – 1969. – С. 209 – 265.
303. Ленин В. И. Государство и революция. Учение марксизма о государстве и задачи пролетариата в революции // Ленин В. И. Полное собрание сочинений / В. И. Ленин [издание пятое]. – М.: Издательство политической литературы, 1967- 1981 – . – Т. 33. – 1969. – С. 1 – 120.
304. Ленин В. И. Дополнения к проекту Вводного закона к Уголовному кодексу РСФСР и письма Д. И. Курскому / Ленин // Ленин В. И. Полное собрание сочинений [издание 5]. – М.: Издательство политической литературы, 1967 – 1981 – . –
305. Ленин В. И. Как организовать соревнование? / Ленин // Ленин В. И. Полное собрание сочинений [издание 5]. – М.: Издательство политической литературы, 1967 – 1981 – . – Т. 35: Октябрь 1917 – март 1918. – 1974. – С. 195 – 205.
306. Лефевр А. Производство пространства / Анри Лефевр; [пер. с фр.]. – М.: Streike Press, 2015. – 432 с.
307. Ліповецки Ж. Ера порожнечі. Споживання і гедонізм: до постмодерністського суспільства / Жиль Ліповецки // Часопис "Г". – 2002. – № 25. – С. 133 – 148.
308. Лісовий В. Толерантність / В. Лісовий // Філософський енциклопедичний словник [ред. кол.: В. І. Шинкарук (голова редколегії), Є. К. Бистрицький, М. О. Булатов та ін.]. – К.: Абрис, 2002. – С. 642.
309. Лісовський П. М. Феномен Інтернету як засіб маніпуляції свідомістю / П. М. Лісовський // Вісник НТУУ "КПІ". Філософія. Психологія. Педагогіка. № 3 (15). – 2005. – С. 54 – 64.
310. Локк Дж. Опыт о веротерпимости // Локк Дж. Сочинения в трех томах / Локк; [пер. с англ.; редкол.: М. Б. Митин (пред.) и др.]. – М.: Издательство "Мысль", 1985 – 1988 – . – Т. 3. – 1988. – С. 66 – 90.
311. Локк Дж. Опыт о человеческом разумении. Книга IV. // Локк Дж. Сочинения в трех томах / Локк; [пер. с англ.; редкол.: М. Б. Митин (пред.) и др.] – М.: Мысль, 1985 – 1988 – . – Т. 2. – 1985. – С. 3 – 201.

312. Лоскутов Ю. В. Особенности субстанциального объяснения / Ю. В. Лоскутов // Новые идеи в философии. – Пермь : Перм. ун-т, 2001. – Вып. 10. – С. 121–123.

313. Лукабо Р. Тероризм: психологічні і політичні аспекти / Роберт Лукабо, Г. Едвард Фукуа, Джозеф П. Кенджемі, Казімір Ковальскі // Часопис "Ї". – 2002. – № 25. – С. 32 – 48.

314. Лукач Д. Большевизм как моральная проблема // Лукач Д. Политические тексты / Дердь Лукач; [пер. с нем. и с венг.]. – М.: Три квадрата, 2006. – С. 5 – 14.

315. Лукач Д. Изменение функций исторического материализма // Лукач Д. Политические тексты / Дердь Лукач; [пер. с нем. и с венг.]. – М.: Три квадрата, 2006. – С. 88 – 134.

316. Луман Н. Власть / Никлас Луман [пер. с нем. А. Ю. Антоновского]. – М.: Праксис, 2001. – 256с. – (Серия "Образ общества").

317. Льовкіна О. Г. Наукове передбачення суспільних процесів / О. Г. Льовкіна // Філософські проблеми гуманітарних наук. – 2010. – № 18. – С. 85 –90.

318. Магун А. Неомарксизм // Современная западная философия. Энциклопедический словарь / Под ред. О. Хеффе, В. С. Малахова, В. П. Филатова при участии Т. А. Дмитриева. Ин-т философии. – М.: Культурная революция, 2009. – С. 36 – 39.

319. Магіканов А. Мітологія жертви / Аркадій Магіканов // Часопис "Ї". – 2002. – № 25. – С. 245 – 253.

320. Маклюэн М. Война и мир в глобальной деревне / Маршалл Маклюэн, Квентин Фиоре [пер. с англ. И. Летберга]. – М.: АСТ: Аслрель, 2012. – 219 с.

321. Малахов В. Міф про міф. Національна міфологія як тема сучасної міфотворчості / Віктор Малахов. – Дух і літера. – 1998. – № 3-4. – С. 76 – 83.

322. Мальшев М. А. Философия ненасилия Л. Н. Толстого: истоки и смысл / Михаил Мальшев. – Руниверс. Логосфера. – 2011 // электронный режим доступа: <http://www.runivers.ru/philosophy/logosphere/58641>

323. Мандрагеля В. А. Причины та характер воєн (збройних конфліктів): філософсько-соціологічний аналіз. – К.: ЄУ, 2003. – 570 с.

324. Маркс К. Капитал. Критика политической экономии/ Карл Маркс; [авт. предисл. Ф. Энгельс], пер. с нем. – М.: Политиздат, 1973 – . – Т. 1. Процесс производства капитала. – 1973. – 907 с.

325. Маркс К. Манифест коммунистической партии / К. Маркс, Ф. Энгельс // Маркс К. Сочинения / К. Маркс, Ф. Энгельс [издание второе]. – М.: Государственное издательство политической литературы, 1955-1974 – . – Т. 4. – 1955. – С. 419 – 459.

326. Маркузе Г. Репресивна толерантність / Герберт Маркузе // Толерантність як соціогуманітарна проблема сучасності: III Міжнародна науково-теоретична конференція (19-20 травня 2011 року): зб. матеріалів /

за заг. ред.. Сауха П.Ю. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – С. 294 – 309. [пер. Гуцалюк А. М., Даценко Н. І., Слюсар В. М.]

327. Мартынюк И. Светская вера как феномен субъективной реальности: современное состояние и тенденции изменений / Игорь Мартынюк, Наталья Соболева // Социология: теория, методы, маркетинг. – 2001. – № 2. – С. 32 – 53.

328. Медведева М. А. Морально-нравственные аспекты легитимации насилия / М. А. Медведева, Н. В. Воронкова // Идеи и идеалы. – 2013. – № 4(18). Т. 1. – С. 137 – 145.

329. Межуев В. М. Насилие и свобода в политическом контексте / В. М. Межуев // Полис. – 2004. – № 3. – С. 104 – 113.

330. Мелетинский Е. М. Поэтика мифа / Е. М. Мелетинский. – М: Наука, 1976. – 407 с.

331. Меньшиков С. М. Длинные волны в экономике. Когда общество меняет кожу / С. М. Меньшиков, Л. А. Клименко. – М.: Международные отношения, 1989. – 272 с.

332. Меняева М. П. Идея ненасилия в контексте философии культуры (Л. Н. Толстой, М. Ганди и Э. Фромм) / М. П. Меняева // Вестник Челябинской государственной академии культуры и искусств. – 2009. – № 1 (17). – С. 23 – 29.

333. Метілка Д. В. Насилля в інформаційному суспільстві / Метілка Д. В. // Гілея. – 2009. – Вип. 209. – С. 209 – 215.

334. Метілка Д. В. Насилля як філософська проблема: історія та сучасність / Д. В. Метілка // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2009. – Вип. 36. – С. 142 – 151.

335. Милявская Н. Б. Социальная трансформация: содержание и субъектная детерминация: автореф. дисс. на соискание уч. степени канд. философ. наук: спец. 09.00.11 "Социальная философия" / Милявская Наталья Борисовна. – Волгоград, 2004. – 23 с.

336. Михайлова М. О. Мультикультуралізм і проблема толерантності у поліетнічному соціокультурному просторі / М. О. Михайлова // Вісник Житомирського державного університету. – 2010. – Випуск 54. – С. 32 – 36.

337. Можейко М. А. Социальное время // Новейший философский словарь: [3-е изд., исправл.] / Сост. и гл. научн. ред. А. А. Грицанов – Мн.: Книжный Дом. 2003. (Мир энциклопедий). – С. 971 – 973.

338. Момджян К. Х. Категории исторического материализма: системность, развитие (начальные этапы восхождения от абстрактного к конкретному) / К. Х. Момджян. – М.: Издательство Московского университета, 1986. – 288 с.

339. Московичи С. Век толп. Исторический трактат по психологии масс / Серж Московичи. – М.: Центр психологии и психотерапии, 1998. – 477 с.

340. Назаретян А. П. Эволюционные предпосылки и внешняя провокация насилия / Назаретян А. П., Молчанова Е. С., Умняшкин А. А // Медицинская психология в России: электрон. научный журн. – 2012. – № 1:

електронний режим доступа:
http://www.medpsy.ru/mprj/archiv_global/2012_1_12/nomer/nomer22.php.

341. Налчаджян А. Агрессивность человека / А. Налчаджян. – СПб.: Питер, 2007. – 736 с.

342. Насилля // Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад, і голов. ред. В. Т. Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ "Перун", 2002. – С. 940.

343. Нестеренко В. Насильство В. Нестеренко // Філософський енциклопедичний словник / НАН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди; редкол.: В. І. Шинкарук (голова). – К.: Абрис, 2002. – С. 408. – (Бібліотека Державного фонду фундаментальних досліджень).

344. Ніцше Ф. По той бік добра і зла / Фрідріх Ніцше // По той бік добра і зла. Генеалогія моралі; [пер. з нім. А. Онишко]. – Львів: Літопис, 2002. – С. 5 – 184.

345. Ніцше Ф. Невчасні міркування IV. Ріхард Вагнеру Байройті / Фрідріх Ніцше // Повне зібрання творів. 1 Критично-наукове видання у 15 томах; [упорядники Джорджо Коллі та Мацціно Монтінарї]. – Львів: Астролябія, 2004 – 2010 – . – Т. 1: Народження трагедії. Невчасні міркування I–IV. Твори спадку 1870-1873. – 2004. – С. 359 – 426.

346. Ніцше Ф. Невчасні міркування II. Про користь і шкоду історії для життя / Фрідріх Ніцше // Повне зібрання творів. 1 Критично-наукове видання у 15 томах; [упорядники Джорджо Коллі та Мацціно Монтінарї]. – Львів: Астролябія, 2004 – 2010 – . – Т. 1: Народження трагедії. Невчасні міркування I–IV. Твори спадку 1870-1873. – 2004. – С. 203 – 280.

347. Новикова Л. И. Интеллигенция / Л. И. Новикова, И. Н. Сиземская // Новая философская энциклопедия: в 4 т. / Ин-т философии РАН ; Нац. общ.-науч. фонд ; Научно-ред. совет : предс. В. С. Степин. – М.: Мысль, 2010. – Т. III. – 2009. – С. 130.

348. Норт Д. Насилие и социальные порядки. Концептуальные рамки для интерпретации письменной истории человечества / Дуглас Норт, Джон Уоллис, Барри Вайнгаст; [пер. с англ. Д. Узланера, М. Маркова, Д. Раскова, А. Расковой.] – М.: Изд. Института Гайдара, 2011. – 480 с.

349. Общественные отношения. Социально-философский анализ / В. И. Куценко, И. В. Бойченко, Ю. Д. Прилюк [и др.]; под ред. В. И. Куценко (отв. ред.); АН УССР, Ин-т философии. – К.: Наукова думка, 1991. – 288 с.

350. Обыденный Д. Н. Иррациональное как проблема философии / Д. Н. Обыденный // Вестник Воронежского государственного университета. Серия: Философия. – 2015. – С. 73 – 79.

351. Ожийова О. М. Категоріальний аналіз насильства: соціологічний дискурс / О. М. Ожийова // Грані : Науково-теоретичний і громадсько-політичний альманах. – 2011. – № 1. – С. 101 – 104.

352. Ойзерман Т. И. Учение К. Маркса и идея насильственной революции / Т. И. Ойзерман // Карл Маркс и современная философия: сб.

матеріалов науч. конф. к 180-летию со дня рождения К. Маркса, [23 апр. 1998 г.] / отв. ред. Н. И. Лапин. – М.: Б\и, 1999. – С. 145 – 158.

353. Орлов В. И. Об объяснении событий и процессов в сфере культуры / В. И. Орлов // Проблемы методологии социального познания. Межвузовский сборник / Под ред. проф. В. А. Штоффа. – Л.: Издательство Ленинградского университета, 1985. – С. 153 – 166.

354. Ортега-і-Гасет Х. Безхребетна Іспанія. Деякі історичні зауваги / Хосе Ортега-і-Гасет // Ортега-і-Гасет Х. Вибрані твори; [пер. В. Бурггарда, В. Сахна, О. Товстенко]. – К.: Основи, 1994. – С. 140 – 195.

355. Ортега-і-Гасет Х. Бунт мас / Хосе Ортега-і-Гасет // Ортега-і-Гасет Х. Вибрані твори; [пер. В. Бурггарда, В. Сахна, О. Товстенко]. – К.: Основи, 1994. – С. 15 – 139.

356. Ортега-і-Гасет Х. До питання про фашизм / Хосе Ортега-і-Гасет // Ортега-і-Гасет Х. Вибрані твори; [пер. В. Бурггарда, В. Сахна, О. Товстенко]. – К.: Основи, 1994. – С. 196 – 204.

357. Ортега-і-Гасет Х. Занепад революцій. Епілог про розчаровану душу / Хосе Ортега-і-Гасет // Ортега-і-Гасет Х. Вибрані твори; [пер. В. Бурггарда, В. Сахна, О. Товстенко]. – К.: Основи, 1994. – С. 370 – 390.

358. Орынбеков М. С. Проблема субстанции в философии и науке / М. С. Орынбеков. – Алма-Ата: Наука, 1975. – 176 с.

359. Остроухов В. Насилля як предмет філософських рефлексій / Володимир Остроухов. – К.: Український Центр духовної культури, 2000. – 92 с.

360. Остроухов В. Проблеми розуміння та історико-філософської інтерпретації феноменів "терор" і "тероризм" / Володимир Остроухов // Часопис "І". – 2002. – № 25. – С. 30 – 55.

361. Остроухов В. В. Філософський аналіз морально-світоглядних мотивацій насильства і терору: дис... доктора філос. наук: 09.00.05 / Остроухов Володимир Васильович. – К., 2001. – 386 с.

362. Павлов А. В. Культура как провокация / Павлов Александр Валентинович // Социум и власть. – 2015. – № 4. – С. 115 – 121.

363. Пейн Т. Век разума / Томас Пейн // Американские просветители. Избранные произведения в двух томах. / Сост. Н. М. Гольдберг. Под общ. ред. Б. Э. Быховского. [пер. с англ.]. – М., "Мысль", 1968 – 1969 – . – Т. 2. – 1969. – С. 149 – 324.

364. Пелипенко А. А. Ритуальное мышление / А. Пелипенко: электронный режим доступа <http://apelipenko.ru>

365. Печчеи А. Человеческие качества / Аурелио Печчеи. – М.: Издательство "Прогресс", 1980. – 302 с.

366. Плимак Е. Насилие / Е. Плимак // Философская энциклопедия / Гл. ред. Ф. В. Константинов. – М.: Советская энциклопедия, 1964 – . – Т. 3. Коммунизм – Наука. – 1964. – С. 551 – 555.

367. Полисаєв О. О. Екзистенційний вимір становлення лідера: бунт як шлях до творчого поступу чи ескалації насильства / Олександр Полисаєв // Філософські обрії. – 2016. – Вип. 35. – С. 39 – 48.

368. Полисаев О. П. Архитектоника сучасного міфу / Олександр Полисаєв. – Тернопіль: Астон, 2008. – 336 с.
369. Полисаев О. П. Міфологічний контекст українського маргіналізму / О. П. Полисаєв // Вестник СевГТУ. – 2005. – Вып. 69. Философия. – С. 57 – 72.
370. Поліщук О. П. Естетичний аспект культури мислення особистості у контексті проблеми толерантності людини / О. П. Поліщук // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2008. – № 37. – С. 15 – 18.
371. Полтораков Ю. Приватизация насилия: социополитический контекст / Ю. Полтораков // Политика и общество. – 2009. – № 10. – С. 45 – 52.
372. Поппер К. Злиденність історизму / Карл Поппер [пер. з англ.]. – К.: Абрис, 1994. – 192 с. – (Бібліотека часопису "Філософська і соціологічна думка").
373. Поппер К. Р. Открытое общество и его враги / К. Р. Поппер; [пер. с англ. под ред. В. Н. Садовского]. – М.: Феникс, Международный фонд "Культурная инициатива", 1992. – . – Т. 1: Чары Платона. – 1992. – 448 с.
374. Потєбня А. А. Слово и миф / А. А. Потєбня. – М.: Издательство "Правда", 1989. – 623 с.
375. Провокація // Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ "Перун", 2002. – С. 964.
376. Проективний філософський словарь: Новые термины и понятия / Под ред. Г. Л. Тульчинского и М. Н. Эпштейна. – СПб.: Алетейя, 2003. – 512 с. – (Серия "Тела мысли").
377. Прокофьев А. В. Принцип согласия и применение силы / А. В. Прокофьев // Вопросы философии. – 2014. – № 12. С. 35 – 44.
378. Пэнто Р. Методы социальных наук / Р. Пэнто, М. Гравитц; под ред. и вступ. ст. д-ра юрид. наук В. А. Туманова и канд. юрид. наук В. П. Казимирчука; [пер. с фр. канд. юрид. наук С. В. Боботова и канд. филол. наук Ю. А. Глазова]. – М.: Прогресс, 1972. – 608 с.
379. Река К. Філософія бунту та насилля в гуманістичних концепціях А. Камю / Катерина Река // Гілея: науковий вісник. – 2013. – № 75. – С. 289 – 292.
380. Ритцер Дж. Макдональдизация общества 5 [пер. с англ. А.В. Лазарева] / Джордж Ритцер. – М.: Издательская и консалтинговая группа "Праксис", 2011. – 592 с.
381. Рікер П. Держава й насильство / Поль Рікер // Часопис "Ї". – 2002. – № 25. – С. 79 – 94.
382. Рыбаков Р. В. Ненасильственная борьба за мир без насилия (Ахимса в индийской традиции и в учении М. К. Ганди). / Р. В. Рыбаков // Пацифизм в истории. Идеи и движения мира. М.: ИВИ РАН, 1998. – С. 122 – 148.
383. Рыжова Ж. Б. Понятие толерантности в современном культурном контексте / Ж. Б. Рыжова // Социально-политические науки. – 2012. – № 1. – С. 75 – 77.

384. Савчук В. В. Чистая критика Вальтера Беньямина / Савчук В. В. // Герменевтика и деконструкция / Под ред. Штегмайера В., Франка Х., Маркова Б. В. – СПб.: Б. К. С., 1999. – С. 105 – 135.

385. Садыкова В. О. Насилие и ненасилие: теория и реальность / В. О. Садыкова // Вестник Челябинского государственного университета. – 2012. – № 4. Философия. Социология. Культурология. – С. 49 – 53.

386. Саїд Е. Культура й імперіалізм / Едвард Саїд. – К.: Критика, 2007. – 608 с.

387. Саїд Е. Орієнталізм / Едвард В. Саїд; [пер. з англ. В. Шовкун]. – К.: Видавництво Соломії Павличко "Основи", 2001. – 511 с.

388. Саух П. Інтелігенція: між місією і приниженням / Петро Саух, Юрій Саух // Історія. Філософія. Релігієзнавство. – 2009. – № 4. – С. 2 – 8.

389. Саух П. Ю. Сучасна освіта: портрет без прикрас / П. Ю. Саух. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. – 382 с.

390. Саух П. Ю. Толерантність як цінність в системі полікультурної освіти / П. Ю. Саух // Толерантність як соціогуманітарна проблема сучасності: Міжнародна науково-теоретична конференція, 1-2 жовтня 2015 року : [матеріали доповідей та виступів] / редкол. П. Ю. Саух [та ін.]. – Житомир: Євенок О. О., 2015. – С. 273 – 278.

391. Саух П. Ю. Філософія та методологія стратегії полікультурної освіти / П. Ю. Саух // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2016. – № 1 (82). – С. 5 – 9.

392. Саух П. Ю. ХХ століття. Підсумки / П. Ю. Саух; [вид. 2-е, допов. і переробл.]. – К. : Леся, 2009. – 283 с.

393. Саух Ю. П. Буддійський проект ненасилля в контексті викликів ХХІ століття / Саух Юрій Петрович // Толерантність як соціогуманітарна проблема сучасності: Матеріали засідання "круглого столу" від 29 травня 2007 р. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2007. – С. 86 – 87.

394. Саух Ю. П. Особливості буддизму як транснаціональної філософсько-світоглядної системи / Ю. П. Саух // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2006. – № 30. – С. 7 – 12.

395. Семенова Р. У. Понятие "насилие": некоторые основания концептуализации содержательного смысла / Семенова Р. У. // Вестник Оренбургского государственного университета. – 2005. – № 7. – С. 74 – 79.

396. Сидоренко И. Н. Насилие как деструкция природы человека в философии Э. Фромма / И. Н. Сидоренко // Труды БГТУ. – 2015. – № 5 (178). – С. 109 – 112.

397. Скуратівський В. Міф // Філософський енциклопедичний словник. – К. : Абрис, 2002. – С. 386 – 387.

398. Словарь практического психолога / Сост. С. Ю. Головин. – Минск: Харвест, 1997. – 800 с.

399. Слотердайк П. Критика цинического разума / Петер Слотердайк [пер. с нем. А. Перцева; испр. изд-е.]. – Екатеринбург: У-Фактория, М.: АСТ МОСКВА, 2009. – 800 с.

400. Слюсар В. Атрибути насилля / Вадим Слюсар // Українська полоністика – 2015. – Вип. 12. – С. 111 – 118.

401. Слюсар В. Мультиверсумність як принцип етнокультурної взаємодії у глобалізованому місті // Концепт реальності у філософії, літературі й науці: матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції (Суми, 24-25 лютого 2011 року) / редкол.: проф. В. М. Вандишев, доц. А. Є. Лебідь. – Суми: Сумський державний університет, 2011. – С. 55 – 56.

402. Слюсар В. Образ "способного-на-насилие субъекта" как инструмент насилия в глобализованном мире" /Vadym Slyusar// Zeszyty naukowe Politechniki Rzeszowskiej. Zarządzanie i Marketing z 19. – 2012. – № 285. – S. 109 – 118.

403. Слюсар В. Особливості використання субстанційного підходу в наукових дослідженнях / Вадим Слюсар // Українська полоністика. – 2014. – Вип. 11. – С. 186 – 193.

404. Слюсар В. Раціональне насилля як атрибут влади у глобалізованому світі / Вадим Слюсар // Studia Politologica Ucraino-Polona. Випуск 2. – Житомир-Київ-Краків: ФОП Євенок О. О., 2012. – С. 82 – 85.

405. Слюсар В. М. Вальтер Беньямін про насилля як соціальний феномен / В. М. Слюсар // Актуальні проблеми філософії та соціології. – 2015. – № 3. – С. 143 – 148.

406. Слюсар В. М. Війна як форма насилля у процесі соціальних трансформацій / Вадим Слюсар // Мандрівець. – 2016. – № 3. – С. 21 – 25.

407. Слюсар В. М. Деякі зауваження до визначення поняття "насилля": соціально-філософський аспект / В. М. Слюсар // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць / Гол. ред. В. М. Вашкевич. – 2015. – № 98. – С. 245 – 248.

408. Слюсар В. М. Інтелігенція як об'єкт насилля: соціально-філософський аспект / В. М. Слюсар // Актуальні проблеми філософії та соціології. – 2016. – № 10. – С. 127 – 130.

409. Слюсар В. М. Мультиверсум як принцип соціальної організації "без насилля" / Вадим Слюсар / Мандрівець. – 2015. – № 6. – С. 41 – 44.

410. Слюсар В. М. Насилля в епоху глобалізації: соціально-філософський аспект / В. М. Слюсар // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2010. – № 54. – С. 17 – 21.

411. Слюсар В. М. Ненасилля як принцип подолання відкритих форм насилля у період соціальних трансформацій / Слюсар В. М. // Гілея. – 2016. – № 111. – С. 213 – 217.

412. Слюсар В. М. Поняття "агресія" у предметному полі соціальної філософії в контексті дослідження проблем насилля / Слюсар В. М. // Наукові записки Київського університету туризму, економіки і права. Серія: філософські науки / Гол. ред. В. С. Пазенок. – К.: КУТЕП, 2014. – Випуск 18. – С. 68 – 79.

413. Слюсар В. М. "Раціональне" насилля в суспільних трансформаціях / В. М. Слюсар // Актуальні проблеми філософії та соціології. – 2016. – № 13. – С. 73 – 76.

414. Слюсар В. М. Соціальне насилля: зміст і форми реалізації у трансформаційних процесах / В. М. Слюсар // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2016. – Вип. 1 (82) "Філософські науки". – С. 127 – 132.

415. Смирнова М. Актуальність проблеми стигматизації в сучасних суспільних процесах / Марія Смирнова // Психолінгвістика. Психологія. Мовознавство. Соціальні комунікації. – 2014. – Вип. 16. – С. 332 – 342.

416. Соїя Э. Постметрополис. Критические исследования городов и регионов / Эдвард Соїя // Логос. – 2003. – № 6. – С. 133 – 150.

417. Соколова Д. М. Субстанциональные и интерсубъективные начала социального: автореф. дисс. на соискание уч. степени канд. философ. наук: спец. 09.00.11 "Социальная философия" / Соколова Дина Михайловна. – Саратов, 2013. – 21 с.

418. Сольнин Н. Э. Основные подходы к определению понятия "толерантность" / Н. Э. Сольнин // Ярославский педагогический вестник. – 2009. – № 4. – С. 178 – 181.

419. Сорба О. М. Проблема імперативності політичного виміру насильства у морально-орієнтованому політичному дискурсі / Сорба О. М. // Актуальні проблеми політики. – 2013. – Вип. 50. – С. 209 – 219.

420. Сорокин П. Социология революции / Питирим Сорокин. – М.: Издательский дом "Территория будущего", Российская политическая энциклопедия, 2005. – 704 с.

421. Соціальна філософія. Короткий Енциклопедичний Словник / За ред. і уклад. В. П. Андрущенко, М. І. Горлач. – Харків: ВМП "Рубікон", 1997. – С. 257.

422. Соціологія: короткий енциклопедичний словник / Уклад.: В. І. Волович, В. І. Тарасенко, М. В. Захарченко та ін.; під заг. ред. В. І. Воловича. – К.: Укр. Центр духовної культури, 1998. – 736 с.

423. Спиноза Б. Этика. / Бенедикт Спиноза. – Мн. : Харвест, М. : АСТ, 2001. – 336 с.

424. Степанянц М. Т. Насилие // Новая философская энциклопедия: В 4 т. / Ин-т философии РАН, Нац. общ.-научн. фонд; Научно-ред. совет: предс. В. С. Степин, заместители предс. А. А. Гусейнов, Г. Ю. Семигин, уч. секр. А. П. Огурцов. – М.: Мысль, 2010. – Т. III. – 2010. – С. 14 – 16.

425. Субетто А. И. Конец онтологии мира войн и насилия в XXI веке / Субетто Александр Иванович // Ноосфера. Общество. Человек. Электронный научный журнал. – 2015. – № 3. – <http://noocivil.esrae.ru/pdf/2015/3/1363.pdf>

426. Сурков А. А. Насилие как социальный феномен: особенности конституирования: дисс. ... кандидата философ. наук: 09.00.11 – социальная философия / Сурков Александр Алексеевич. – М., 2014. – 147 с.

427. Сучасний орфографічний словник української мови: 180 000 слів / [уклад.: В. В. Дубічинський, Н. Я. Косенко]. – Харків : ВД "Школа", 2009. – 1024 с.

428. Сущность и явление / В. В. Кизима [и др.]; АН УССР. Кафедра философии. – К.: Наукова думка, 1987. – 296 с. – (Материалистическая диалектика).

429. Сытых Е. Л. Агрессия и насилие: грани сопряжения понятий / Е. Л. Сытых // На рубеже тысячелетий. Материалы научных исследований преподавателей, аспирантов и студентов ЧГАКИ и др. вузов. Вып. 2 / ЧГАКИ. – Челябинск, 2001. – С. 91 – 97.

430. Табатадзе Г. С. Насилие как социальное явление / Г. С. Табатадзе // Вестник ВолГУ. – 2003-2004. – Серия 7. Вып. 3. – С. 109 – 116.

431. Твардовский К. Франц Brentano и история философии // Логико-философские и психологические исследования [Вступит. ст. В. А. Смирнова, комментарии Б. Домбровского] / К. Твардовский – М.: Российская политическая энциклопедия" (РОССПЭН), 1997. – С. 193 – 209.

432. Тевлюкова О. Ю. Насилие как феномен социальной организации: опыт теоретико-методологического анализа: автореф. дисс. на соискание уч. степени канд. социолог. наук: спец. 22.00.01 "Теория, методология и история социологии" Тевлюкова Оксана Юрьевна. – Новосибирск, 2005. – 21 с.

433. Тимошенко В. І. Соціальні детермінанти агресії / В. І. Тимошенко // Держава і право. – 2012. – Вип. 56. – С. 15 – 19.

434. Толстой Л. Н. Рабство нашего времени / Л. Н. Толстой // Толстой Л. Н. Полное собрание сочинений / Л. Н. Толстой. – М.: Государственное издательство "Художественная литература", 1928 – 1958 – . – Том 34. Произведения 1900 – 1903. – 1952. – С. 144 – 199.

435. Толстой Л. Н. Царство Божие внутри вас / Л. Н. Толстой // Толстой Л. Н. Полное собрание сочинений / Л. Н. Толстой. – М.: Государственное издательство "Художественная литература", 1928 – 1958 – . – Том 28. Царство Божие внутри вас. 1890 – 1893. – 1957. – С. 1 – 293.

436. Тоффлер Э. Война и антивоенная: Что такое война и как с ней бороться. Как выжить на рассвете XXI века / Элвин Тоффлер, Хейди Тоффлер. – М.: АСТ: Транзиткнига, 2005. – 412 с.

437. Тоффлер Э. Метаморфозы власти / Э. Тоффлер. – М.: ООО "Издательство АСТ", 2003. – 669 с.

438. Тоффлер Э. Шок будущего / Элвин Тоффлер; [пер. с англ.]. – М.: "Издательство АСТ", 2002. – 557 с.

439. Троцький Л. Їхня мораль і наша (Пам'яті Льва Седова) / Лев Троцький // Часопис "І". – 2002. – № 25. – С. 272 – 291 // повна версія – електронний режим доступу: <http://www.ji.lviv.ua/n25texts/trotskyj.htm>.

440. Турчин А. В. Футурология. XXI век. Бессмертие или глобальная катастрофа? / Алексей Турчин, Михаил Батин. – М.: БИНОМ. Лаборатория знаний, 2013. – 263 с.

441. Тягло А. В. Як розуміти толерантність сьогодні? // Тягло А. В. Рациональный холизм. Сборник избранных работ (1976 – 2003) / Александр Тягло. – Харьков: Центр Образовательный Инициатив, 2003. / С. 117 – 124.
442. Удовицька Т. А. "Кліпове мислення" молоді: особливості прояву в процесі навчання (до постановки проблеми) / Т. А. Удовицька // Вища освіта України: теорет. та наук.-метод. часопис. Дод. 1. Вип. 31. Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського простору / Ін-т вищої освіти НАПН України. – 2013. – Том VIII (50). – С. 407 – 416.
443. Фесенко Г. Г. Урбан-антропологічний дискурс філософії безпеки / Фесенко Г. Г. // Гілея. – 2015. – Вип. 92. – С. 166 – 170.
444. Философский словарь / И. В. Андрущенко, О. А. Вусатюк, С. В. Линецкий, А. В. Шуба. – К. : А. С. К., 2006. – 1056 с.
445. Философский словарь / Под ред. И. Т. Фролова. [изд. 7-е, перераб. и доп.] – М.: Республика, 2001. – 719 с.
446. Філософський словник / За ред. В. І. Шинкарука. [2 вид., переробл. і допов.]. – К.: Голов. ред. УРЕ, 1986. – 800 с.
447. Фомічова В. Раціональний та ірраціональний аспекти соціальної поведінки / В. Фомічова // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Соціологія. Психологія. Педагогіка. – 2006. – № 24-25. – С. 93 – 95.
448. Франкл Дж. Цивилізація: утопія і трагедія / Джордж Франкл; пер. с англ. А. Г. Вронской. – М.: АСТ: Астрель, 2007. – 254 с.
449. Фрейд З. Почему война? // Фрейд З. Собрание сочинений в 10-ти томах / Зигмунд Фрейд. – М.: ООО "Фирма СТД", 2003 – 2008 – . – Т. 9 Вопросы общества. Происхождение религии. – 2008. – С. 271 – 286.
450. Фрейд З. Тотем и табу (Некоторые соответствия в душевной жизни дикарей и невротиков) // Фрейд З. Собрание сочинений в 10-ти томах / Зигмунд Фрейд. – М.: ООО "Фирма СТД", 2003 – 2008 – . – Т. 9 Вопросы общества. Происхождение религии. – 2008. – С. 287 – 444.
451. Фромм Э. Адольф Гитлер: клинический случай некрофилии / Эрих Фромм [пер. с англ.]. – М.: Высш. шк., 1992. – 143 с.
452. Фромм Э. Анатомия человеческой деструктивности / Эрих Фромм; авт. вступ. ст. П. С. Гуревич. – М.: Республика, 1994. – 447 с.
453. Фромм Э. Душа человека / Эрих Фромм. – М.: Республика, 1992. – 430 с.
454. Фрумкин К. Г. "Клиповое мышление и судьба линейного текста" / Фрумкин К. Г.: электронный режим доступа: http://nounivers.narod.ru/ofirs/kf_clip.htm.
455. Фуко М. Надзирать и наказывать. Рождение тюрьмы / Мишель Фуко. – М.: "Ad Marginem", 1999. – 480 с.
456. Фуркало В. І. Місце насильства і ненасильства в системі цінностей / В. І. Фуркало, В. С. Фуркало // Свобода та її вияви у сучасному суспільстві: матеріали Всеукраїнської наукової конференції (м. Умань, 22

квітня 2010 року) / ред. кол.: А. О. Карасевич (гол. ред.) та інші. – Умань: ПП Жовтий, 2010. – С. 94 – 102.

457. Хардт М., Негри А. Империя / Майкл Хардт, Антонио Негри; [пер. с англ. под ред. Г. В. Каменской, М. С. Фетисова]. – М. : Праксис, 2004. – 440 с.

458. Хевеши М.А. Толпа, массы, политика: Историко-философский очерк. – М.: ЦОП Института философии РАН, 2001. – 223 с.

459. Холостова Т. В. Исторический материализм как методология социального познания / Т. В. Холостова // Проблемы методологии социального познания. Межвузовский сборник / Под ред. проф. В. А. Штоффа. – Л.: Издательство Ленинградского университета, 1985. – С. 6 – 16.

460. Хомич Т. М. Поняття насильства і примусу та їх співвідношення / Т. М. Хомич // Часопис Національного університету "Острозька академія". Серія "Право". – 2012. – № 2(6) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2012/n2/12kmtmys.pdf>.

461. Хорошун О. О. Іслам у сучасній американській мовній картині світу (на матеріалі американської газетної публіцистики). / О. О. Хорошун // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2011. – С. 40 – 43.

462. Целуйко В. О. Приватні військові компанії і приватизація функцій держави у воєнній сфері / В. О. Целуйко // Стратегічна панорама. – 2006. – № 1. – С. 139 – 143.

463. Циолковский К. Э. Непротивление или борьба? (4 января 1935 г.) / Константин Циолковский – электронный режим доступа: <http://tsiolkovsky.org/wp-content/uploads/2016/02/Neprotivlenie-ili-borba.pdf>.

464. Чернова Г. Ф. Феномен жестокости :Культурно-антропологический аспект : автореф. на соиск. науч. степени канд. филос. наук : спец. 09.00.13 "Религиоведение, философская антропология, и философия культуры" / Чернова Галина Рафаиловна. – Санкт-Петербург, 2001. – 18 с.

465. Чистякова О. В. Насилие и религия как социальные феномены современности (философско-антропологический контекст) / О. В. Чистякова // Вестник РУДН. Серия "Философия". – 2015. – № 1. – С. 116 – 136.

466. Чубаров И. Бенъямин Шмитту не товарищ, или Ошибка Агамбена / Игорь Чубаров // Логос. – 2012. – № 5. – С. 44 – 67.

467. Шеллинг Ф. В. Философия мифологии. В 2-х т. / Ф. Шеллинг; [пер. с нем. В. М. Линейкина; под ред. Т. Г. Сидаша, С. Д. Сапожниковой; вст. ст. Т. Г. Сидаша]. – СПб.: Изд-во С.-Петербур. ун-та, 2013. – . – Т. 1: Введение в философию мифологии. – 2013. – 480 с.

468. Шеметова Т. Н. Провокация как метод в современной журналистике: мысли по поводу / Шеметова Татьяна Николаевна // Теория и история журналистики. – 2014. – № 1. – С. 54 – 65.

469. Шинкаренко В. Д. Смысловая структура социокультурного пространства (игра, ритуал и магия) / В. Д. Шинкаренко. – М.: КомКнига, 2005. – 232 с.

470. Шинкаренко В. Д. Элементарные социальные ритуалы / В. Д. Шинкаренко // Грані. – 2014. – № 4. – С. 91 – 97.

471. Шинкаренко В. Д. Элементарные социальные ритуалы / В. Д. Шинкаренко // Грані. – 2014. – № 4. – С. 91 – 97. Шипунова Т. В. Агрессия и насилие как элементы социокультурной реальности / Т. В. Шипунова // Социологические исследования. – 2002. – № 5. – С. 67 – 76.

472. Шипунова Т. В. Системное насилие в контексте социального контроля девиантности / Т. В. Шипунова // Российский криминологический взгляд. – 2010. – № 3. – С. 313 – 320.

473. Ширшова И. Основные понятия концепции Пьера Бурдье / Ирина Ширшова // Альманах "Восток". – 2004. – № 11 (23) [Электронный ресурс]. Режим доступа : http://www.situation.ru/app/j_art_632.htm.

474. Шлёгель К. Новый порядок и насилие. Размышления о метаморфозах насилия / К. Шлёгель // Вопросы философии. – 1995. – № 5. – С. 12 – 19.

475. Шморгун А. А. Соотношение сущности и явления в домарксистской социологии / А. А. Шморгун, И. В. Бойченко // Сущность и явление / В. В. Кизима [и др.]; АН УССР. Кафедра философии. – К.: Наукова думка, 1987. – С. 138 – 150. – (Материалистическая диалектика).

476. Шопенгауэр А. Афоризмы житейской мудрости // Шопенгауэр А. Собрание сочинений / Артур Шопенгауэр; в 6 т. [пер. с нем.; общ. ред. и сост. А. Чанышева]. – М.: ТЕРРА – Книжный клуб; Республика, 1999-2001 – . – Т. 4: Parerga и Paralipomena, в 2 т. Т. 1: Parerga. – 2001. – С. 230 – 375.

477. Штанько В. И. Антропологическое измерение социокультурной реальности общества знаний / В. И. Штанько // Вісник Національного технічного університету "ХПІ". Сер.: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – 2013. – № 6. – С. 100 – 108.

478. Штомпка П. Социология. Анализ современного общества / Петр Штомпка ; [пер. с польск. С. М. Червонной]. – М.: Логос, 2005. – 664 с.

479. Шубарт В. Европа и душа Востока / Вальтер Шубарт. – М.: "Русская идея", 2000. – 443 с.

480. Шульга А. Легитимация и "легитимация": феноменологический анализ / Александр Шульга. – К.: Институт социологии НАН Украины, 2012. – 208 с.

481. Энгельс Ф. Анти-Дюринг. Переворот в науке, произведённый господином Евгением Дюрингом / Фридрих Энгельс. – М.: Политиздат, 1988. – 482 с.

482. Энгельс Ф. Успехи движения за социальное преобразование на континенте / Ф. Энгельс // Маркс К. Сочинения / К. Маркс, Ф. Энгельс [издание второе]. – М.: Государственное издательство политической литературы, 1955 – . – Т. 1. – 1955-1974. – С. 525 – 541.

483. Энценсбергер Х. М. Взгляд на гражданскую войну / Х. М. Энценсбергер // Иностранная литература. – 1995. – № 6. – С. 141 – 160.

484. Яковлев Б. Д. К проблеме субъекта и объекта социального познания / Б. Д. Яковлев // Проблемы методологии социального познания. Межвузовский сборник / Под ред. проф. В. А. Штоффа. – Л.: Издательство Ленинградского университета, 1985. – С. 16 – 21.

485. Яценко К. А. Мультикультуралізм як соціокультурний феномен: основні підходи та трактування / К. А. Яценко // Вісник Житомирського державного університету. – 2013. – Вип. 3 (69). Філософські науки. – С. 20 – 24.

ЗМІСТ

Передмова.....	3
Розділ 1. Насилля як об'єкт соціального пізнання та методологічної рефлексії.....	5
1.1. Концептуальні підходи до розуміння насилля в історії філософської думки.....	5
1.2. Проблема визначення поняття "насилля" у предметному полі соціальної філософії.....	37
Розділ 2. Модусний характер соціального насилля.....	85
2.1. Форми соціального насилля.....	85
2.2. "Міфічне", "трансцендентне" та "раціональне насилля" як форми соціального насилля.....	105
2.3. Соціальний зміст ірраціонального насилля.....	145
Розділ 3. Насилля як сутнісна характеристика суспільних трансформацій.....	164
3.1. Виміри форм насилля у контексті суспільного розвитку.....	164
3.2. Насилля у суспільних трансформаціях: критерії та інструменти зміни форм.....	207
Розділ 4. Стратегії нівеляції насилля у сучасних умовах: концептуалізація та механізми реалізації.....	284
4.1. Ненасилля як філософія та ідеологія заперечення соціального насилля.....	285
4.2. Толерантність – принцип соціальних відносин для запобігання насилля.....	305
4.3. Делокалізація соціального насилля як стратегема нівеляції насилля.....	333
Розділ 5. Соціальне насилля за доби глобалізації.....	350
5.1. Продукування образу "суб'єкта, здатного до насилля" в умовах глобалізації.....	350
5.2. "Нова раціональність" як атрибут насилля в умовах глобалізації.....	369
5.3. "Планшетна свідомість": від технізації до тотальної "раціоналізації" насилля у глобальному світі.....	380
Висновки.....	400
Література.....	416